

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

התובע: פלוני ז"ל באמצעות מנהל העיזבון וב"כ עו"ד עמבר

נגד

הנתבעים: 1. עו"ד רמי ביאזי מנהל עיזבון המנוח

2. הנתבעת 2

3. הנתבע 3

4. הנתבע 4

5. הנתבעת 5

הנתבעים 2-5 באמצעות ב"כ עו"ד ברכה

1

2

פסק דין

3

1. עניינו של פסק דין זה הוא הכרעה בתביעת התובע ז"ל, להחרגת דירה מעיזבון אביו המנוח ולקביעה כי הזכויות בה שייכות לו. זאת, לטענת התובע, מכוח הסכם מתנה שנערך בינו לבין הוריו – המנוח ורעייתו-אימו של התובע תבדל"א – טרם פטירת המנוח. לחילופין עתר התובע להחרגת דירה אחרת מעיזבון אביו המנוח וקבלת שיפוי כספי בשיעור של 500,000 ₪.

8

2. המנוח, ---- ז"ל (להלן: "המנוח"), הלך לבית עולמו ביום 10.9.2013, והותיר אחריו אלמנה, -- (להלן: "האם" או "הנתבעת 2"), שלושה בנים ובת.

10

11

3. המנוח והנתבעת 2 היו נשואים משנת 1955 ועד לפטירת המנוח בשנת 2013.

12

4. ביום 29.9.2014 ניתן צו ירושה-מתוקן אחר המנוח ע"י הרשמת לענייני ירושה, ובו נקבע כי יורשיו על פי דין של המנוח הם הנתבעת 2 – מחצית, כ"א מארבעת ילדיו של המנוח – 1/8.

15

5. התובע, --- ז"ל, הוא בנם הבכור של המנוח והאם (להלן: "התובע" או "----"). לדאבון הלב, נפטר התובע ממחלה קשה ביום 14.4.2021, לאחר שהוגשו סיכומיו בתיק זה וקודם למתן פסק הדין. בשל מחלתו הקשה של התובע נקבעו סדרי דיון מהירים ומיוחדים הלוקחים בחשבון את מצבו הבריאותי, ובהסכמת הצדדים כולם.

19

20

21

22

23

24

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 ביום 29.6.2021 ניתן ע"י הרשמת לענייני ירושה צו קיום לצוואת התובע מיום 20.1.2021 וכן
2 מונה בהתאם לצוואה ב"כ של התובע כמנהל קבוע לעיזבון התובע. ב"כ התובע הודיע כי
3 בהתאם לצוואתו של התובע הוא מונה כמנהל עיזבונו והתביעה תמשיך ותתנהל כפי שביקש
4 וציווה התובע.
5
6 7. הנתבעים 2-5 הם אחיו ואחותו של התובע: ---- (להלן: "----" או "הנתבע 3"); ---- (להלן: "----"
7 "----" או "הנתבע 4"); ו- ---- (להלן: "----" או "הנתבעת 5"). להלן יחד: "הנתבעים".
8
9 8. הנתבע 1 הוא מנהל קבוע של עיזבון המנוח, עוה"ד ביאזי (להלן: "מנהל העיזבון").

תוכן עניינים

10
11
12
13
14 א. הסעדים הנתבעים וטענות הצדדים

15
16 ב. רקע עובדתי

17
18 ג. ההליכים המשפטיים בתביעה הנוכחית

19
20 ד. דיון והכרעה

21
22 (1) האם התחייבו המנוח והאם להעניק במתנה את הדירות לתובע

23
24 א. האם הוכחה התחייבות ההורים להעניק לתובע במתנה את דירת ב'

25
26 ב. האם הוכחה התחייבות ההורים להעניק לתובע במתנה את הדירה
27 ברחוב א'

28
29 (2) האם הוכח חוב כספי של העיזבון לתובע

30
31 (3) השתק שיפוטי

32
33 (4) שיהוי

34
35 ה. סיכום

36

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

א. הסעדים הנתבעים וטענות הצדדים

הסעדים הנתבעים בתביעה

9. טענות התובע בהליך זה מתמקדות בשני נכסים:

א) דירה ברחוב ----- (להלן: "הדירה ברחוב א").

הדירה רשומה על שם המנוח. בפסק דין הצהרתי מיום 19.10.2015, שניתן על ידי בית המשפט זה לאור הסכמת הצדדים (תמ"ש 24649-11-13), נקבע כי בין המנוח לאם התקיים שיתוף מלא ברכוש, ובכללו גם בדירה ברחוב א'. קרי הזכויות בדירה ברחוב א' הינן בחלקים שווים של המנוח ושל האם.
אין מחלוקת כי מאז השלמת בניית הדירה החל משנת 2007 התגורר בה התובע עם בת זוגו מבלי ששילם דמי שכירות.

ב) דירת --- ברחוב --- המהווה חלק מחלקה --- בגוש --- (להלן: "דירת ב").

הדירה רשומה בחלקים שווים על שם האם ועל שם המנוח.

10. התובע עותר להחרגת הדירה ברחוב א' מעיזבון המנוח ומבקש להורות על העברת הזכויות בה על שמו, ללא כל התחשבות כספית בין הצדדים מאחר ולטענתו ניתנה לו במתנה.
לחילופין עותר התובע להחרגת דירת ב' מן העיזבון ולהעברת הזכויות בדירה זו על שמו מאחר ולטענתו ניתנה לו במתנה. בנוסף לכך, ככל שתתקבל חלופה זו, עותר התובע לתביעה כספית לשיפוי מן העיזבון, בגין כספים אותם שילם עבור משכנתא (כ-496,819 ₪) והוצאות שהוציא לטובת הדירה ברחוב א' (כ-232,755 ₪), בניכוי 220,000 ₪ שאותם שילם המנוח בשנת 2005, ובסך הכל העריך התובע את תביעתו בסך כולל של 500,000 ₪, בצירוף הפרשי ריבית והצמדה כחוק מיום הגשת התביעה ועד למועד התשלום הפועל.

טענות התובע

11. לטענת התובע, הזכויות בדירת ב' הוענקו לו במתנה על ידי הוריו בהסכם מתנה כתוב שנערך בשנת 2000, 13 שנים לפני פטירת המנוח. לטענת התובע, בהמשך להסכם הנטען הסכימו הצדדים להחליף את דירת ב' בדירה ברחוב א' ולהעניק לו גם אותה במתנה.
על כן התובע עותר להחרגת הדירה ברחוב א' – ולחלופין להחרגת דירת ב' לצד שיפוי כספי בסך 500,000 ₪ מעיזבון המנוח ולהעברת הרישום באחת הדירות על שמו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

12. לטענת התובע, בשנת 2000 העניקו לו המנוח והאם את דירת ב' בהסכם מתנה בכתב, עליו חתומים ההורים והתובע. אמנם, הענקת הדירה במתנה, לא הסתיימה ברישום, אך לטענת התובע יש בהתנהגות הצדדים אינדיקציות המצביעות על כוונת הצדדים להשלמת המתנה: התובע שילם את תשלומי המיסים והאגרות לרשויות; התובע שילם, והמשיך לשלם את תשלומי המשכנתא שנלקחה למימון בניית דירת ב'; התובע נרשם כמגיש הבקשה להיתר הבנייה בדירת ב'; צוואת האם משנת 2002 מעידה על כוונתה להקנות את דירת ב' לתובע.
13. לגרסת התובע, בשנת 2005, בהמשך להסכם המתנה של דירת ב', הוסכם בינו לבין הוריו בשיחה בעל פה שהדירה ברחוב א' תוענק לו, ללא תמורה, במקומה של דירת ב'. התובע מבסס את כוונת ההורים להעניק לו את הדירה ברחוב א' במתנה על טיוטת צוואת המנוח משנת 2006, ועל צוואת האם, משנת 2015. התובע הוסיף שהשקיע כספים רבים בדירה ברחוב א' וכי המנוח התיר לו להתגורר בדירה, ללא תמורה, משנת 2007 ועד לפטירתו בשנת 2013. וכך כי לאור הסכמה זו לקח על עצמו לשדרג את הדירה ברחוב א'. כמו כן טוען התובע כי במהלך ניהול עיזבון המנוח במו"מ בין הצדדים, האם הייתה אמורה להעביר לו את זכויותיה בדירה ברחוב א'.
14. לטענת התובע, הייתה הסכמה בין היורשים לאחר פטירת המנוח כי הזכויות בדירה ברחוב א' יועברו לתובע, אולם האם והאח הנתבע 3 לא כיבדו את ההסכמה הזו (סעיף 2) (ג) לסיכומי התובע).

טענות הנתבעים 2-5

15. הנתבעים עותרים לדחיית התביעה על כל חלקיה. לטענת הנתבעים, אין לתובע זכות כלשהי באיזו מהדירות נשוא התביעה, למעט זכותו כאחד מיורשי המנוח.
16. הנתבעים הדגישו שכל אחת משתי הדירות נשוא התביעה שייכות בחלקים שווים לאם ולעזבון המנוח, כפי שנקבע בפסק הדין ההצהרתי בשאלת השיתוף הרכושי בין האם למנוח (תמ"ש 13-11-24649). כמו כן טוענים הנתבעים כי התובע מנוע מהלעלות טענות בגין זכויותיו בדירות, שעה שהצהיר בתביעה הרכושית כי לאם יש זכויות בדירות אלה מכוח הלכת השיתוף ולא טען כי יש לו זכויות כלשהן במי מהדירות.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

17. בכל הנוגע לדירת ב' הנתבעים טוענים שהסכם המתנה משנת 2000 הוא הסכם פיקטיבי. לטענת הנתבעים, המנוח נזקק למימון לבניית הדירה אך לא יכל לקבל הלוואה מהבנק. לכן, הוסכם בין ההורים לתובע שהאחרון ייקח הלוואה למימון בניית הדירה. הסכם המתנה בין ההורים לתובע נערך לצורך נטילת אותה הלוואה בלבד. בעטייה של הסכמה זו נרשמה הערת אזהרה, ולאחר שהושבו הכספים לתובע, נמחקה הערת האזהרה עוד בשנת 2005.
- לטענת הנתבעים, גרסה זו הועלתה על ידי התובע עצמו בהליך המשפטי אחר שניהל נגד הנתבע 4, והוא מנוע מהעלאת גרסה עובדתית סותרת מכוח עקרון ההשתק השיפוטי.
18. בכל הנוגע לדירה ברחוב א' הנתבעים טוענים שטענת התובע לזכות בדירה אינה מעוגנת בכתב, בניגוד לתנאי סעיף 8 לחוק המקרקעין, ולסעיף 5 לחוק המתנה. בנוסף, טוענים הנתבעים כי בסמוך לפטירת המנוח ביום 20.2.2013 פעל המנוח לרישום הדירה ברחוב א' על שמו והדבר מהווה הוכחה פוזיטיבית מזמן אמת המעידה על אומד דעתו כי הדירה הינה דירתו ולא דירת התובע. מגורי התובע בדירה, ובפרט כאשר המנוח פועל תוך כדי מגוריו בדירה לרישומה על שמו, מעידים דווקא שהדירה לא ניתנה לו במתנה על ידי המנוח.
19. הנתבעים הדגישו שהתביעה הוגשה בשיהוי רב, במיוחד על רקע העובדה שבין הצדדים התנהלו הליכים משפטיים מאז פטירת המנוח בשנת 2013, וכי על אף ריבוי ההזדמנויות להעלות טענותיו, התובע לא טען לזכות באיזו מהדירות או לחוב של העיזבון כלפיו. לטענת הנתבעים, בנסיבות אלה יש לראות את העלאת הטענות בשלב זה כעולות כדי חוסר תום לב ומהוות שימוש לרעה בהליכי משפט.
20. הנתבעים ציינו כי בין הצדדים התנהלו לאורך השנים מאז פטירת המנוח משאים ומתנים שונים מתוך רצון להגיע להסכם בין יורשים. לטענתם לכל אורך הליכים אלה היה ברור כי שתי הדירות שייכות לעיזבון. לטענתם הקרע בין התובע לאם החל בשל רצונו של התובע לקבל את הדירה ברחוב א' מהאם.
- טענות מנהל העיזבון**
21. מנהל העיזבון הדגיש פעם אחר פעם בהליך זה, כי לאור מערכת היחסים הרעועה בין בני המשפחה ניסה ככל שביכולתו לטובת כל הצדדים להביאם להסכמות אשר יטיבו עימם ויביאו למיקסום חלקיהם בעיזבון.
22. בכל הנוגע לדירה ברחוב א' – טוען מנהל העיזבון כי לתובע אין זכויות בדירה למעט חלקו כירש. מנהל העיזבון מציין כי ממה שבדק עם שאר היורשים עולה כי הייתה הבטחה רק של

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 האם בעל פה לתת מתנה בהתקיים מספר תנאים, שלא התקיימו. וממילא אין כל מסמך בכתב
2 התומך בטענות התובע.
- 3
4 **23. בכל הנוגע לדירת ב' - מנהל העיזבון מציין כי קיים הסכם מתנה בין התובע למנוח ולאם, אולם**
5 **מהעדויות שנשמעו בהליך זה ומגרסאות של התובע עצמו בהליכים משפטיים אחרים, ההסכם**
6 **נועד אך ורק לקבלת משכנתא ולאחר שהמשכנתא התקבלה נרשמה הערת אזהרה לטובת**
7 **התובע, ולאחר שהמנוח השיב לתובע את הכספים, נמחקה הערת האזהרה. על כן גם לגבי דירת**
8 **ב' אין לתובע זכויות בדירה למעט חלקו כיוורש.**
- 9
10
11 **ב. רקע עובדתי**
- 12
13 **24. המנוח היה קבלן בעיסוקו, והחזיק במספר נכסי נדל"ן. רעייתו, האם, עסקה בניהול משק הבית**
14 **המשפחתי. שניים מילדי בני הזוג עסקו בתחומים המשיקים לפעילותו העסקית של המנוח, והיו**
15 **מעורבים במידת מה בעסקיו – התובע, שהיה מהנדס בניין במקצועו, והנתבע 4, שעסק בתחום**
16 **השיפוצים.**
- 17
18 **25. הצדדים במחלוקת בשאלת מידת הקרבה שבין כל אחד מהם לבין המנוח. לטענת התובע הוא**
19 **היה "איש סודו והאדם הכי קרוב למנוח" (סעיף 19 לכתב התביעה). לטענת הנתבעים, בשנים**
20 **האחרונות לחיי המנוח חל ריחוק בין התובע למנוח, ששיאו בנתק בתקשורת בין השניים שנמשך**
21 **כשנתיים והסתיים תקופה לא ארוכה קודם לפטירת המנוח.**
- 22
23 **26. הצדדים הרחיבו בטענות הקשורות למערכת היחסים המשפחתית בכתבי הטענות, בעדויות**
24 **ובראיות בכתב. ברקע הסכסוך בין הצדדים מערכת יחסים משפחתית מורכבת, שהתאפיינה**
25 **בשסעים ובמחלוקות עוד בחיי המנוח וביצירת מחנות ניצים גם בהליכים המשפטיים. לאחר**
26 **פטירת המנוח הועצמה המחלוקת בין הצדדים כשחלק מאותן מחלוקות נידונו באריכות בפני**
27 **בהליכים קודמים, כפי שיפורט בהמשך.**
- 28
29 **27. ההליכים המשפטיים בין התובע לנתבע 4 – בראשית שנת 2000 החלה התדיינות משפטית**
30 **ממושכת בין התובע לנתבע 4. התובע עתר לאישור פסק בוררות, לפיו חב לו נתבע 4 סך של**
31 **\$200,000, בעבור החזר הלוואה שהלווה לו התובע בשנת 1996 לרכישת דירת מגורים (ה.פ.**
32 **1144/00). באותה עת אישר הנתבע 4 בפני בית המשפט שהוא חייב לתובע את הכספים. לאחר**
33 **אישור פסק הבוררות נרשמה הערת אזהרה על דירת מגוריו של הנתבע 4 לטובת התובע,**
34 **שנותרה על כנה עד לפטירת המנוח (ראו ת"א (ת"א) 8129-03-16, החלטה מיום 8.12.2016).**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 לאחר פטירת המנוח, ובהמשך למחיקת הערת האזהרה על ידי הנתבע 4, התקיימו בין התובע
2 לנתבע 4 הליכים משפטיים ממושכים, לרבות: תיק הוצאה לפועל למימוש פסק הבוררות (01-
3 XXXXX-14-04; ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל, שנדחה (עש"א 10-15-XXXXX);
4 ותובענה לביטול פסק הדין שאישר את פסק הבוררות (ת"א (ת"א) 03-16-XXXX). בתובענה
5 לביטול פסק הדין שאישר את פסק הבוררות, טען הנתבע 4 כי הליך הבוררות היה פיקטיבי וכי
6 נערך להגן על כספי המנוח ששימשו לרכישת דירת מגוריו של הנתבע 4 בשל גירושי הנתבע 4
7 באותה עת. בית המשפט פסק כי הנתבע 4 מנוע מהעלאת טענה חדשה זו באותו שלב בשל עיקרון
8 ההשתק השיפוטי. ההליכים בעניין זה הסתיימו ביום 21.6.2018, במשיכת ערעורו של הנתבע 4
9 לבית המשפט העליון על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, שדחה על הסף את התובענה לביטול
10 פסק הדין שאישר את פסק הבוררות (ע"א XXXX/16).
- 11
12 **28. ההליכים המשפטיים בין התובע לנתבע 4 הם בעלי משמעות להכרעה בתביעה דנן, בשל**
13 **הצהרות שניתנו על ידי התובע בהליכים משפטיים אלה בהתייחס לנושאי התביעה דנן.**
14
- 15 **29. ההליכים המשפטיים בין הצדדים לאחר פטירת המנוח –** מעת פטירת המנוח ביום 10.9.2013,
16 החלו הליכים משפטיים רבים בין הצדדים להליך זה וכן עם בני משפחה נוספים (שעניינם אינו
17 נדרש להליך הנוכחי).
- 18
19 **30. ביום 13.11.2013 הגישה הנתבעת 2 תביעה (תמ"ש 24649-11-13) נגד כל הילדים – בגין**
20 **זכויותיה הרכושיות עפ"י הלכת השיתוף מכוח נישואיה למנוח משנת 1955 ועד לפטירתו (להלן:**
21 **"התביעה הרכושית של הנתבעת 2").** במסגרת תביעה זו נכללה עתירת האם לקבוע מפורשות
22 כי יש לה מחצית מהזכויות בדירה ברחוב א'. יוזכר כי דירת ב' הייתה רשומה על שם הנתבעת
23 2 ועל שם המנוח בחלקים שווים.
24
- 25 **31. לתביעת האם הצטרפו התובע והנתבע 3, אל מול עמדתם של הנתבע 4 הנתבעת 5, שטענו כי**
26 **התקיימה הפרדה רכושית בין ההורים וכי יש לדחות את התביעה.**
27
- 28 **32. לתביעה הרכושית של הנתבעת 2 הצטרף התובע (ויחד עימו הנתבע 3) מפורשות לעמדת האם,**
29 **וציין כי התביעה מוצדקת ויש לקבלה ככתבה וכלשונה. על כך עוד יפורט בהרחבה בהמשך.**
30
- 31 **33. ביום 19.10.2015 הגיעו הצדדים להסכמות הבאות בתביעה הרכושית של הנתבעת 2 ובבקשה**
32 **למינוי מנהל עיזבון אחר עיזבון המנוח (ת"ע 32966-04-15). ההסכמות אושרו וקיבלו תוקף של**
33 **פסק דין:**
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 2" ת.ע. 15-04-32966 – בקשה למינוי מנהל עיזבון – קיימת הסכמה כי ימונה מנהל עיזבון
2 קבוע ניטראלי שזהותו תקבע על ידי בית המשפט. אנו מסכימים כי לאחר ששכר
3 טרחתו של מנהל העיזבון ייקבע על ידי בית המשפט יוכל כל אחד מהצדדים לטעון
4 טענותיו לגבי חלוקת שכר הטרחה בין היורשים.
5
- 6 3. תמ"ש 13-11-24649 – התביעה הרכושית שהוגשה על ידי ---- [האם- ת.ס.פ.] –
7 תתקבל ללא צו להוצאות. יינתן פסק דין הצהרתי הקובע את השיתוף בין ----* [האם-
8 ת.ס.פ.] למנוח באופן שבו הנכסים שנצברו למנוח ולגב' --- מ- 2.11.1955 ועד למועד
9 פטירתו של המנוח ביום 10.9.2013, יתחלקו ביניהם בחלקים שווים. מובהר כי חלוקה
10 זו תחול הן על נכסים הרשומים רק על שם הגב' ---, הן על נכסים שרשומים רק על
11 שמו של המנוח והן על חובות על שם כל אחד מהם. נכסים הרשומים על שם המנוח
12 והגב' --- בחלקים שווים יתחלקו בהתאם לאופן הרישום. למען הסר ספק, זכויותיו
13 של המנוח (לאחר החלוקה בינו לבין הגב' ---) יתחלקו בהתאם לצו הירושה שניתן
14 ביום 29.9.14.
15
- 16 4. ככל שיש מחלוקת בין הצדדים לגבי נכס ספציפי, מנהל העיזבון יבחן את הדברים
17 ובמידת הצורך יוכל מנהל העיזבון להגיש בקשה למתן הוראות. כמובן, שבאם מי
18 מהצדדים חפץ להגיש הליך נוסף בעניין זה, יוכל גם הוא להגיש הליך כדין. "
19
- 20 34. בהתאם להסכמות הצדדים מונה ע"י בית המשפט, עו"ד ביאזי כמנהל עיזבון קבוע של עיזבון
21 המנוח.
22
- 23 35. על פסק הדין בתביעה הרכושית של הנתבעת 2 לא הוגש ערעור ולא עתירה לביטולו, והוא חלוט.
24
25
- 26 36. יתרה מכך, בעת ניהול עיזבון המנוח פעלו הצדדים על פי ההסכמות בתביעה הרכושית של
27 הנתבעת 2, ולצורך יישומן.
28
- 29 37. במהלך השנים התקיים משא ומתן בין הצדדים לצורך חלוקת העיזבון בין היורשים. עוד עולה
30 שבמהלך תקופה זו התגלעו מחלוקות קשות בין התובע לאם, שהסלימו לנתק מוחלט בין
31 השניים. הניסיונות לאחות את הקרע לא צלחו. מנהל העיזבון הדגיש כי נעשו ניסיונות רבים
32 להביא את הצדדים - לטובתם - להסכמות כוללות.
33
- 34 38. ביום 11.3.2019 התקיימה פגישה אצל מנהל העיזבון בנוכחות כלל היורשים. התובע, שהשתתף
35 בפגישה, עזב אותה בטרם הסתיימה. בהמשך לאותה פגישה נחתם ביום 2.7.2019 הסכם חלקי
36 בין היורשים-הנתבעים בלבד, למעט התובע, בו סוכם שהאם תרכוש מהנתבע 3, מהנתבע 4

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 ומהנתבעת 5 את חלקיהם בעיזבון. בהסכם נקבעה תניה לפיה אם ההסכם לא יקיים תוך 12
2 חודשים מיום אישורו על ידי בית המשפט, יבוטל ההסכם.
3
4 39. ביום 31.10.2019 במסגרת בקשה 50 בתיק ניהול העיזבון ת"ע 32966-04-15 אושר ההסכם בין
5 חלק מיורשי המנוח – הנתבעים כולם, למעט התובע. התובע התנגד בהמשך לאישור ההסכם
6 ועתר לכל הפחות לביטולו החלקי.
7
8 40. בהמשך לאישור ההסכם בין חלק מיורשי המנוח, הגיש התובע ביום 8.1.2020 במסגרת בקשה
9 57 בתיק ניהול העיזבון ת"ע 32966-04-15 לראשונה בקשה להחרגת נכס מהעיזבון ותיקון
10 ההסכם בין היורשים. במסגרת זו העלה את הטענות שמאוחר יותר העלה במסגרת תביעה זו.
11 לאחר דיון במעמד הצדדים ביום 23.7.2020 ניתנה החלטה כי מאחר ומדובר בתביעה לזכויות
12 במקרקעין שהוגשה 7 שנים לאחר פטירת המנוח יש להגיש תביעה מתאימה (ולא במסגרת
13 בקשה למתן הוראות). בעקבות החלטה זו הוגשה התביעה הנוכחית.
14
15 41. לאחר שאושר ההסכם בין היורשים (למעט התובע) השיתה עיריית תל אביב על היורשים מיסוי
16 נוסף בלתי צפוי של היטל השבחה בסך של 2.6 מיליון ש"ח, בסך העולה על הסכומים הנזילים
17 שבידי העיזבון. אין מחלוקת כי השתת המיסוי מנעה את האפשרות לממש את ההסכם בין
18 היורשים. משלא קיים ההסכם בתקופה שנקבעה בו - ההסכם בוטל. אין מחלוקת בין הצדדים
19 כי ההסכם לא יצא לפועל ולא יושם והוא בוטל על פי תנאי ההסכם עצמו.
20
21 42. לאחר כל זאת – הוגשה התביעה הנוכחית בחודש 9/2020.
22
23
24 **ג. ההליכים המשפטיים בתביעה הנוכחית**
25
26 43. ביום 9.9.2020 הוגשה התביעה הנוכחית.
27
28 44. ביום 26.10.2020 הוגש כתב הגנה על ידי מנהל העיזבון. ביום 27.10.2020 הוגש כתב ההגנה על
29 ידי הנתבעים.
30
31 45. בשים לב למצבו הרפואי המורכב של התובע נקבעו ביום 29.10.2020 סדרי דין מיוחדים
32 ומהירים במיוחד לניהול התובענה. בין היתר נקבע שכתבי התביעה וההגנה לאור היקפם ישמשו
33 תצהירי עדות ראשית.
34
35 46. בכל הנוגע לבקשת התובע לזימון עדים – ביום 18.11.2020 אושרה הזמנה לעדות של עו"ד טובה
36 כהן. נדחתה בקשתו של התובע להעדתו של עו"ד גלילי הואיל והוא ייצג את התובע ואת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 הנתבעים 2-3 בצוותא, בהליכים קודמים אך קשורים גם לנושא התביעה, ומאחר והוא מנוע
2 מלהעיד מטעמי חיסיון ובוודאי שאינו יכול להעיד נגד מי מלקוחותיו.
3
4 47. למרות האמור הגיש התובע, ביום 6.12.2020 תצהיר משלים, וביום 18.1.2021 הוגשו תצהירים
5 משלימים מטעם האם, הנתבע 4 והנתבע 3 (הנתבעת 5 לא הגישה תצהיר משלים והפנתה
6 לגרסתה בכתב ההגנה).
7
8 48. כמו כן ביום 24.10.2021 נדחתה בקשת התובע לזימון לעדות של עדי צוואתה של אימו- הנתבעת
9 2 תבדל"א. בין היתר צויין בהחלטה כי עיקר טענותיו של התובע בתביעה קשורות להתנהלות
10 ולהבטחה של האב המנוח והיקף עיזבון האב המנוח. ציינתי כי אין מקום לנהל הליך הקשור
11 לעריכת צוואתה של הנתבעת 2, תבדל"א. העובדה שצורפה צוואה אינה מקנה לנהל כעת
12 "משפט זוטא" בעניין זה, וממילא ככל שיש שאלות בעניין זה התשובות צריכות להינתן מפי
13 הנתבעת 2. זימון עדי צוואתה של הנתבעת 2 לעדות ירחיב את גדרי חזית המחלוקת לעניינים
14 שאין להרחיב לגביהם ולא יועילו גם לביורר הנושאים שהם באמת בליבת המחלוקת בין
15 הצדדים.
16
17 49. בתיק התקיימו 3 דיונים (דיון קד"מ ו-2 דיוני הוכחות) ולאחר מכן הוגשו סיכומים בכתב.
18
19 50. יצויין לגבי עדותה של הנתבעת 5 כי לאור ההתנהלות שהייתה בעת עדותה ביום 25.1.2021,
20 הופסקה חקירתה לאחר שלא איפשרה לנהלה כהלכתה. מבין הנתבעים הנתבעת 5 לא הגישה
21 תצהיר משלים והסתמכה על כתב ההגנה ועדותה הייתה רלוונטית פחות.
22
23 51. ביום 14.4.2021 הודיע ב"כ של התובע כי התובע הלך לבית עולמו ביום 14.4.2021.
24
25 52. ביום 29.6.2021 ניתן ע"י הרשמת לענייני ירושה צו קיום לצוואת התובע מיום 20.1.2021 וכן
26 מונה בהתאם לצוואה ב"כ של התובע כמנהל קבוע לעיזבון התובע (ב"כ התובע צירף מסמכים
27 אלה ביום 12.7.2021).
28
29 53. אשר על כן ולאחר כל זאת, ניתן כעת פסק הדין.
30
31
32 **ד. דיון והכרעה**
33
34 54. לאחר בחינת טענות הצדדים, העדויות והראיות, התובע לא עמד בנטל הוכחת תביעתו על כל
35 רכיביה, ועל כן דין תביעתו להידחות, מהנימוקים שיפורטו להלן.
36

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

1 האם התחייבו המנוח והאם להעניק במתנה את הדירות לתובע (1)

2
3 55. לטענת התובע, התחייבו הוריו לתת לו את דירת ב' ללא תמורה. בהמשך, המירו ההורים
4 התחייבות זו, בהסכמת התובע, בהתחייבות להעניק לו את הדירה ברחוב א'.

5
6
7
8 56. על הסכם מתנה חלים דיני החוזים, כשעל מנת שהתחייבות לתת מתנה תתגבש כדי פעולה
9 משפטית מחייבת עליה להיערך בכתב :

10 "המתנה היא חוזה. כך נקבע בע"א 495/80 ברקוביץ' ואח' נ' קלימר [...] בעמ'
11 61 מפני השופט (כתוארו אז) ברק: 'המתנה, כמו המכר, היא חוזה. היא
12 משתכללת על-ידי הצעה וקיבול. היא עסקה דו-צדדית. היא אינה פעולה
13 משפטית חד-צדדית, כמו צוואה או הרשאה' [...] חוזה המתנה הוא חוזה חד-
14 צדדי במובן זה שביצועו מוטל על צד אחד בלבד והוא אינו יוצר חיובים הדדים
15 של המתקשרים [...] בעניינים שבהם חוק המתנה אינו דן במישרין, יחולו על
16 חוזה המתנה דיני החוזים הכלליים [...] התחייבות לתת מתנה, כמשמעותה
17 בסעיף 5 לחוק המתנה, גם היא חוזה מחייב, חוזה הנשלט אף הוא על-ידי דיני
18 המתנה ודיני החוזים והוא טעון מסמך בכתב"
19 (ראו: ע"א 3601/96 בראשי נ' עיזבון בראשי, נב(2) 582 (1998), בפסקה 8).

20
21 57. יתרה מכך, הקניית מתנה של זכות במקרקעין מסתיימת רק עם רישומה על שמו של מקבל
22 המתנה, וכל עוד לא הושלם הרישום מדובר בהתחייבות לתת מתנה בלבד :

23
24 "מושכל יסוד בדיני מתנה, שהקניית מתנה של זכות בעלות במקרקעין
25 מסתיימת עם רישומה על שמו של מקבל המתנה, וכל עוד המתנה לא נרשמה,
26 אזי מכוח סעיף 7(ב) לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, אין מדובר אלא
27 בהתחייבות ליתן מתנה [...]
28 נשים נגד עינינו את הוראת סעיף 5 לחוק המתנה, התשכ"ח-1968 (להלן: חוק
29 המתנה):

30 התחייבות לתת מתנה

31 5. (א) התחייבות לתת מתנה בעתיד טעונה מסמך בכתב.

32 (ב) כל עוד מקבל המתנה לא שינה את מצבו בהסתמך על ההתחייבות, רשאי
33 הנותן לחזור בו ממנה, זולת אם ויתר בכתב על רשות זו.
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 (ג) מלבד האמור בסעיף קטן (ב), רשאי הנותן לחזור בו מהתחייבותו אם היתה
 2 החזרה מוצדקת בהתנהגות מחפירה של מקבל המתנה כלפי הנותן או כלפי בן-
 3 משפחתו או בהרעה ניכרת שחלה במצבו הכלכלי של הנותן.
 4
 5 על התחייבות ליתן מתנה, להבדיל ממתנה שהושלמה, חל סעיף 5(ב) לחוק
 6 המתנה, וכל עוד לא הסתיימה העסקה ברישום, רשאי נותן המתנה לחזור בו,
 7 ואף אינו נדרש ליתן טעם או סיבה לחזרה מהמתנה"
 8 (ראו: ע"א 7323/18 בשר נ' בשר (6.8.2020), פסקה 4).
- 9
 10 58. לצד סעיף 5 לחוק המתנה מעוגנת דרישת הכתב אף בסעיף 8 לחוק המקרקעין. דרישת הכתב
 11 היא חובה מהותית, שנועדה להצביע על חשיבותן של עסקאות במקרקעין, ולייצר וודאות סביב
 12 תוכנם של הסכמי מכר במקרקעין.
 13
 14 59. דרישת הכתב חלה גם במקרים בהם הצדדים לעסקה הם בני משפחה.
 15 ראו: ע"א 7388/97 עיזבון שמיר נ' דולב (שמיר), פ"ד נג(1) 596 (11.2.1999);
 16 ת"א (מחוזי חי"י) 67928-10-13 עטאריה נ' עזבון סלימאן חסון (24.12.2018)).
- 17
 18 60. בענייננו, אין חולק שאף אחת מהדירות לא נרשמה על שם התובע. אין גם בעת הזו כל הערת
 19 אזהרה או רישום אחר בכתב המעיד על הקניית הזכויות או על התחייבות תקפה לתת מתנה
 20 לתובע.
 21
 22 61. מהראיות של שני הצדדים עולה כי המנוח, שהיה קבלן במקצועו, היה בקיא בכללים החלים על
 23 עסקאות מקרקעין וערך עסקאות נדל"ן רבות בתקופה שבין שנת 2000 למועד פטירתו (למשל
 24 סעיפים 22-31 לסיכומי הנתבעים 2-5), וכי היה בקיא בנושא רישום המקרקעין. גם לשיטתו של
 25 התובע עצמו, המנוח השתמש בהליכים שונים וברישומים שונים לצורך עסקאות שונות
 26 בהתאם לצורך (ראו: סעיף 76.2 לכתב התביעה שם מציין התובע מפורשות כי: "המנוח היה
 27 אדם שעסק במקרקעין כל ימי חייו והתפרנס ממנו...").
- 28
 29 62. הנתבע 3 תיאר בעדותו את המנוח כמי שהיה איש מעשה, שאם היה ברצונו להעביר את הבעלות
 30 בדירה היה פועל להסדרת הרישום, כפי שעשה בהזדמנויות אחרות:
 31
- 32 "העד הנתבע 3: [...] אני יודע שאבא שלי רצה, נתן. מעביר, מעביר. היה רוצה,
 33 רושם. אחותי קיבלה, תשמע, אחותי, לפני שהוא נפטר, העביר
 34 לה בבית חולים, העביר לה מגרש, על השם שלה.
 35 ש: בבית חולים?"

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 את השם. לא, לא, אבל סמוך, סמוך. סמוך, כן. סמוך, סמוך. העד הנתבע 3:
- 2 סמוך, או הוא העביר לה את המגרש, יש לה, העביר לה. אז הוא
- 3 לא יכול להעביר לו את הדירה, לדוגמה ב[רחוב א' – ת.ס.פ], אם
- 4 הוא היה רוצה?
- 5 אז הוא כן העביר לה מגרש. ש:
- 6 כשהוא רצה, כן. ת:
- 7 אז הוא העביר לאחותך מגרש? ש:
- 8 כן. בטח. ת:
- 9 לפני שהוא נפטר? ש:
- 10 בטח. ת:
- 11 הבנתי. ש:
- 12 הוא עשה פעולות. אם הוא היה רוצה, הוא היה עושה. ת:
- 13 מצוין. ש:
- 14 הוא היה עושה פעולות. ת:
- 15 אז זאת אומרת באופן ש:
- 16 אצלו זה לא בדיבורים. הוא רוצה, הוא מעביר. ת:
- 17 יופי. אז עכשיו מה שאתה אומר לי זה, אני אומר לך, [דירת ב' – ש:
- 18 ת.ס.פ]--- לא של, אבא נתן אותה, מהסיבה הפשוטה, ולו
- 19 מהסיבה הפשוטה, שאם הוא היה רוצה, היה מעביר את השם,
- 20 נכון? זה מה שאתה אומר.
- 21 אני אומר דבר כזה. כל הפעולות, שאתה אומר שנעשו, מבחינתי ת:
- 22 זה לא ראיה. כי אבא שלי היה איש שמעביר בפועל. (ההדגשות
- 23 בקו – הוספו).
- 24 (ראו: פרוט' מיום 25.1.2021, עמ' 114, שורות 10-34).
- 25
- 26 63. מבין כל עדויות הצדדים, עדותו של הנתבע 3 הייתה האמינה ביותר. הנתבע 3 הוא היחידי מבני
- 27 המשפחה שגרסתו גם בהליכים הקודמים ועמדתו הייתה עקבית וזהה. בעבר הוא היה יחד עם
- 28 התובע לצידה של האם. ברבות השנים הסכסוכים המשפחתיים לא גרמו לו לשנות את עמדתו.
- 29 זאת על אף שהוכח כי חלק מההסכמות שציפה להן התובע מול האם כללו גם לפי רצונה של
- 30 האם הטבה לנתבע 3. על אף זאת, הוא המשיך לעמוד לצידה של האם, וניכר כי הוא מצר על
- 31 קיום ההליכים המשפטיים במשפחה.
- 32
- 33 64. בחירת המנוח שלא לקדם את רישום איזו הדירות על שם התובע, משך שנים ארוכות, מהווה
- 34 אינדיקציה חזקה לכך שהמנוח בחר שלא להשלים את המתנה, ובעיקר כי לא ראה בפעולות
- 35 שביצעו התחייבות למתן מתנה או מתן מתנה מוגמרת בפועל לתובע.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1
2 יתרה מכך, מחומר הראיות עולה כי ביום 20.2.2013 – כשמונה שנים לאחור ההסכמה הנובעת
3 עם התובע בעניין הדירה ברחוב א' וחודשים ספורים קודם לפטירתו של המנוח – חתם המנוח
4 על יפוי כוח בלתי חוזר לרישום הדירה ברחוב א' על שמו, ולא על שם התובע, באופן המתיישב
5 עם המסקנה שבאותו שלב לא ביקש להעביר את הבעלות בדירה לתובע (יפוי הכוח צורף כנספח
6 א' לכתב ההגנה של הנתבעים).
7
8
9
10 משלא הועבר הרישום באיזו מהדירות על שם התובע הרי שגם אם התקיימה התחייבות של מי
11 מההורים להעניק לתובע במתנה את אחת הדירות – סוגיה שתידון לגופה בהמשך – הרי
12 שההעניקה לא הושלמה, והיא נותרה במעמד התחייבות ליתן מתנה בלבד. במצב דברים זה
13 רשאי המתחייב להעניק מתנה לחזור בו מהתחייבותו, מכל סיבה שהיא, ובלבד שהמקבל לא
14 שינה מצבו בהסתמך על ההתחייבות או אם ויתר בכתב על כוחו זה.
15
16 67. בשים לב למסגרת הנורמטיבית החולשת על העניקה ללא תמורה של נכסי מקרקעין, לא ניתן
17 לקבל את טענת התובע לפיה התחייבה האם להעניק לו את דירת ב' במתנה, התחייבות ממנה
18 אין ביכולה לסגת: **"הסכם המתנה ל----** [הכוונה לדירת ב' – ת.ס.פ. תקף [...]] **והאמא**
19 **(הנתבעת 2) לא יכולה להתכחש לו בחלוף 18 שנים ואין לקבל את טענתה כאילו הסכם המתנה**
20 **הוא הלוואה ובוודאי שאין לה כל עילה ל'חזרה' בה מהתחייבות לתת מתנה"** (עמ' 3 לסיכומי
21 התובע). בטענה זו יש היפוך של היוצרות. התובע לא פעל משנת 2000 לאכיפת ההתחייבות ולא
22 דאג לכל רישום או קידום הרישום ומימוש ההתחייבות. כעת התובע מעביר את הנטל אל האם.
23 הדברים אינם עולים בקנה אחד לא עם המסכת העובדתית ולא עם זכותה המשפטית של האם
24 כי גם אם הייתה התחייבות – שלא הוכחה כהלכה על ידי התובע – היא יכולה לסגת ממנה.
25
26 68. יודגש – **התובע לא הביא ראיה ובפרט לא ראיה אובייקטיבית או מזמן אמת, מלבד עדותו שלו,**
27 **כי האם התחייבה לתת לו במתנה מי מהדירות.**
28
29 69. גם בחינת הראיות באופן נפרד לגבי כל אחד מהדירות אינה משנה מהמאזן הראייתי הנדרש.
30
31 **א. האם הוכחה התחייבות ההורים להעניק לתובע במתנה את דירת ב'**
32
33 70. התובע מבסס את תביעתו, בראש ובראשונה, על הסכם המתנה משנת 2000 (על ההסכם לא
34 רשום מועד מדויק), עליו חתומים המנוח, האם והתובע, בו נקבע, בין היתר לגבי דירת ב',
35 כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1
2 **"5. הצדדים מאשרים בזאת שהדירה אשר בנייתה עומדת בפני סיום, המקום**
3 **והמחסנים שהיו וקיימים להלן 'הדירה' כמוגדר בנספח א', עוברת לבעלותו של צד**
4 **ב' באופן מלא, במתנה מאת צד א' בהיותם הוריו ללא תמורה כלשהיא.**
5 **6. כל הזכויות שיש לצד א' ב'דירה' הן מכוח בעלות והן מכוח נספח/א' והן מכל מקום**
6 **אחר, עוברות לצד ב' באופן מלא סופי ומוחלט"** (צורף נספח ה' לכתב התביעה).
7 (ההדגשות בקו – הוספו).
8
9 71. תוכן ההסכם והעובדה שנחתם על ידי ההורים והתובע אינם במחלוקת. אולם אין חולק כי
10 למרות הסכם המתנה הזכויות בדירת ב' לא הועברו ולא נרשמו על שמו של התובע.
11
12 72. באותה תקופה נטל התובע, בתיאום עם המנוח, משכנתא למימון בניית הדירה, ובמקביל
13 נרשמה הערת אזהרה על הדירה על שם התובע. עד כאן ניתן היה לסבור כי ההסכם הוא הסכם
14 מתנה אותנטי וכי הצדדים פעלו ליישומו. אולם מראיות נוספו שצורפו בהמשך להליך עולה כי
15 בשנת 2005 הערת האזהרה לטובת התובע נמזקה, בנסיבות שידונו בהמשך. כאשר לתובע היו
16 מספר גרסאות לעניין זה.
17
18 73. לשונו של הסכם המתנה, כפי שהובא לעיל, בהירה וחד משמעית. על פיה הזכויות בדירת ב'
19 עוברות במתנה לתובע. היה מצופה לראות את מימוש ההסכם מייד ובסמוך לחתימתו או בזמן
20 סביר לאחר מכן. זאת לא קרה.
21
22 74. **לטענת הנתבעים**, למרות לשונו המפורשת של ההסכם, ההורים מעולם לא התכוונו להעניק
23 לתובע את דירת ב' במתנה. לטענת הנתבעים, הסכם המתנה הוא הסכם שנערך על מנת שיוכל
24 המנוח להיעזר בתובע ללוות כספים למימון בניית הדירה – ולא להעברת הבעלות בדירה - אלא
25 רק בשל קשיי מימון של המנוח ותו לא.
26
27 75. טענת הנתבעים מבוססת, בראש ובראשונה, על **גרסת התובע עצמו**, כפי שהובאה בסיכומי
28 התובע בתיק ההוצאה לפועל שעניינו הסכסוך הכספי בינו לבין הנתבע 4 שתואר לעיל (-4-01
29 XXXXX-14). בסיכומים אלה כתב התובע כי: **"באותה תקופה אביו המנוח של הזוכה לא**
30 **יכול היה לקחת הלוואה, בגלל שהיה חייב כספים לבנק איגוד ו/או לבנק דיסקונט. אביו**
31 **המנוח של הזוכה ביקש מהזוכה, שכל חייו היה שכיר ולכן יכול היה לקבל הלוואה, כי הזוכה**
32 **ייקח הלוואה על סך של 220,000 ₪ לצורך עבודות בניה בנכס".** בהמשך תאר התובע כי "הערת
33 אזהרה נרשמה בשנת 2000, עם קבלת הלוואה לטובת הזוכה, ונמחקה בשנת 2005 עם
34 החזרת הלוואה לזוכה". התובע הוסיף בסיכומיו שכספי הלוואה הושבו לו "אפילו עם ריבית
35 קטנה". בתארו כי עם השבת הלוואה התיר המנוח לתובע להמשיך לשלם את תשלומי
36 המשכנתא, כדי שלא לחייב את התובע בתשלום עמלת פרעון מוקדם, ציין התובע כי "אביו

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 **המנוח של הזוכה, סמך על הזוכה, שימשיך וישלם את המשכנתא על נכס שלא שייך לזוכה"**
2 (צורף כמוצג ב-04. ההדגשה הוספה).
- 3
4 **76. הנה כי כן – התובע עצמו מציין במסמך משפטי כי דירת ב' אינה שייכת לו. הוא אינו מציין כי**
5 **נחתם הסכם מתנה, הוא אינו מציין כי הדירה היא שלו. נהפוך הוא – הוא מציין כי דירת ב'**
6 **אינה שייכת לו.**
- 7
8
9
10
11
12 **77. בסיכומי התובע בהליך בהוצאה לפועל אין זכר לגרסתו בהליך דנן לפיה הוריו העניקו לו את**
13 **דירת ב' במתנה. התובע קושר בסיכומיו את רישום הערת האזהרה ואת מחיקתה עם נטילת**
14 **ההלוואה לצורך מימון הבנייה, שלדברי התובע נלקחה לבקשת המנוח, ועם השבת כספי**
15 **ההלוואה על ידי ההורים בשנת 2005. התובע מתאר בהליך בהוצאה לפועל כי כספי ההלוואה**
16 **לגבי דירת ב' הושבו לו על ידי המנוח בצירוף ריבית קטנה ומסכם בכך שהמשיך לשלם את**
17 **המשכנתא על נכס שאינו שייך לו.**
- 18
19 **78. לטענת התובע, אין סתירה בין העובדה המוסכמת כי נטל הלוואה עבור ההורים, טענה במישור**
20 **המימון, לטענתו שההורים התחייבו להעניק לו את הדירה במתנה, טענה במישור הבעלות**
21 **(סעיף 6 לתצהיר התובע בהליך זה). אין בידי לקבל טענה זו. התובע לא שכנע מדוע שקט על**
22 **שמריו מול המנוח בחייו כל השנים ולא פעל למימוש ורישום הדירה על שמו. ככל שאלך לפי**
23 **טענת התובע להפרדה בין המישור המימוני למישור הענקת הבעלות בדירה במתנה – ממילא**
24 **המישור המימוני גם לשיטתו של התובע תם בשנת 2005.**
- 25
26 **79. עד להגשת התובענה דנן לא העלה התובע, באיזה מן ההליכים המשפטיים בעניין הרכוש**
27 **המשפחתי ועיזבון המנוח, ולו בעקיפין, את הטענה שדירת ב' הוענקה לו במתנה על ידי ההורים.**
28 **זאת, כאשר יש לקחת בחשבון כי בין הצדדים התנהלו הליכים משפטיים ברמת קונפליקט**
29 **גבוהה ביותר.**
- 30
31 **80. לא השתכנעתי מהסברו של התובע כי בהליך בהוצאה לפועל מול הנתבע 4, ציין ששילם**
32 **משכנתא על דירת ב' כנכס שלא היה שייך לו, משום שבעת עריכת הסיכומים כבר קיבל מהוריו,**
33 **חלף דירת ב', את הדירה ברחוב א'.**
- 34
35 **81. גרסת התובע בסיכומיו בהוצאה לפועל הייתה גרסה עשירה ומלאת פרטים, אך אין בה כל**
36 **אזכור, ולו עקיף, לכך שההורים העניקו איזו מהדירות לתובע, או להסדר הכספי שתיאר התובע**
37 **בכתבי טענותיו בעניין החלפת דירת ב' בדירה ברחוב א' (ראו סעיפים 43-49 לכתב התביעה).**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 היעדר ביטוי כלשהו לטענות התובע לבעלות בדירה בסיכומי התובע בהליך בהוצאה לפועל, לצד
2 הגרסה הסדורה העולה מהם – התומכת בעמדת הנתבעים לפיה הסכם המתנה נועד לצרכים
3 פרקטיים מימוניים בלבד, ולא עמדה מאחוריו כוונה ממשית להענקת הדירה – מובילות
4 למסקנה שהתובע לא עמד בנטל הוכחת טענתו כי הוריו התחייבו להעניק לו במתנה את דירת
5 ב'.
6
7 82. יתרה מכך, הסכמת התובע למחיקת הערת האזהרה עם קבלת הכספים מהאב עוד בשנת 2005,
8 מהווה אינדיקציה בעלת משקל ראייתי רב, לכך שההערה נרשמה בקשר ישיר להלוואה. אם
9 נמחקה הערת האזהרה לאור הסכמת הצדדים שהדירה ברחוב א' תוענק לתובע במתנה חלף
10 דירת ב', הדעת נותנת שמחיקת הערת האזהרה על דירת ב' תהיה מלווה בהמשך ברישום הערת
11 אזהרה על הדירה ברחוב א' או פשוט העברת מלוא הבעלות בדירה ברחוב א' על שמו של התובע.
12 אלא שלא כך קרה. יתרה מכך, סמוך לפטירתו פעל המנוח להעברת הרישום בדירה ברחוב א'
13 על שמו וחתם על יפוי כוח בלתי חוזר. בכך יש הבעת עמדתו של המנוח בזמן אמת ובסמוך
14 לפטירתו כי לא ראה בדירה ברחוב א' כדירה שהעניק לתובע במתנה.
15
16 83. לביסוס גרסתם נסמכו הנתבעים אף על גרסת האם לפיה התובע "יודע היטב שההסכם, משנת
17 2000, בגין היחידה ב- --- [הכוונה לדירת ב' – ת.ס.פ.] היה על מנת שבעלי המנוח ואני נקבל
18 הלוואה מהבנק וכי גם דירה זו מעולם לא ניתנה לו במתנה" (סעיף 4 לתצהיר האם). גרסה
19 עליה חזרה האם גם בעדותה (ראו: פרוט' מיום 25.1.2021, עמ' 26, שורה 14 עד עמ' 27 שורה
20 9). אם זאת יש לציין כי עדותה של האם לא הייתה עקבית והקושי מהמעמד פגם ביכולתה
21 להשיב בצורה בהירה ומשכנעת בטענותיה. אולם טענות אלה משתלבות ומתווספות לשאר
22 הראיות והן אינן לבדן.
23
24 84. לביסוס הטענה כי הסכם המתנה היה הסכם פיקטיבי טענו הנתבעים כי המנוח "משך שנים
25 נהג לרשום נכסים על שמנו לצרכים פורמליים בלבד" (ראו: סעיף 19 לתצהירו של הנתבע 4;
26 סעיף 56 לתצהיר האם; סעיפים 55-58 לסיכומי הנתבעים 2-5. ראו גם גרסה חולקת מצד
27 התובע בסעיף 13 לתצהיר מטעמו).
28
29 85. אשר לעדות התובע, התרשמתי כי העיד בכנות על כך שבשיח בינו לבין המנוח דובר על
30 האפשרות כי תוענק לתובע דירת ב'. לצד זאת, מסקנתי היא שמכלול הראיות שפורטו
31 בהרחבה לעיל עולה כי שיח זה היה שיח בלתי מחייב ולא התגבש כדי התחייבות כדין להענקת
32 הדירה לתובע, ומכל מקום, כי התובע לא עמד בנטל הוכחת אותה התחייבות.
33
34 86. תמיכה במסקנה זו ניתן למצוא אף בצוואות ההורים, אותן הביא התובע לתמיכה דווקא
35 בטענותיו:
36

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1
- 2 (א) צוואת האם משנת 2002 – בה נקבע "הנני מצווה את זכויותי בגוש ---- חלקה --- כ-
- 3 88 מ"ר לבני ---- [הכוונה לתובע – ת.ס.פ. [...]]" (נספח א' לתצהיר התובע).
- 4 האם העידה שאינה מכירה את הצוואה (פרוט' מיום 25.1.2021, עמ' 34 שורה 30 עד עמ'
- 5 35 שורה 18).
- 6 לטענת התובע יש בנוסח הצוואה כדי לאמת טענתו שדירת ב' "שייכת לתובע וכי רק
- 7 משום שעדיין לא עברה על שמו היה צורך לעגן זאת גם בצוואה של האם" (סעי' 5 לסיכומי
- 8 התובע). יוטעם כי למעט דירת ב' אין בצוואת האם התייחסות לרכוש נוסף כלשהו, באופן
- 9 המתיישב עם טענת התובע שהצוואה נועדה לעגן את העברת הדירה לבעלותו בבוא העת.
- 10 העובדה שהאם מבקשת להוריש את חלקה בדירה לתובע מדגישה שבאותה עת לא
- 11 הורשלה הענקת המתנה לתובע, גם לא לשיטת התובע, והיא נותרה בגדר התחייבות ליתן
- 12 מתנה, התחייבות ממנה רשאית האם לסגת. בפרט אם הדברים מבוססים על צוואה
- 13 אישית שאדם רשאי לשנותה בכל עת.
- 14
- 15 (ב) טיוטת צוואת המנוח משנת 2006, שנחתמה על ידי המנוח אך לא אומתה על ידי באת
- 16 כוחו, ולשונה: "הנכס ברחוב א' [...] דירת מדרון תהיה שייכת ל--- [הכוונה לתובע –
- 17 ת.ס.פ.] במקום דירתי ברח' --- [הכוונה לדירת ב' – ת.ס.פ.]. הדירה ניתנת לו כנגד
- 18 תשלום מלוא המשכנתא של \$50,000 ועוד \$25,000 שהתחייבתי לו בעת הבניה ועזבוני
- 19 לא יהיה חייב לו דבר בגין המשכנתא והשלמת הבניה" (נספח ט"ו לכתב התביעה).
- 20 טיוטת הצוואה נערכה על ידי עו"ד טובה כהן, לפי הנחיות המנוח, אך נזנחה בטרם
- 21 אומתה (עדות עו"ד כהן, פרוט' מיום 21.12.2020, עמ' 63, שורה 9; עמ' 69 שורות 15-19).
- 22 וכאמור לעיל בעניינו של המנוח ניתן צו ירושה (ולא צו קיום לצוואה כזו או אחרת).
- 23 טיוטת הצוואה אכן מלמדת שהמנוח שקל את האפשרות שדירת ב' תועבר בבוא העת
- 24 לידי התובע, ובשלב מאוחר שקל כי הדירה ברחוב א' היא שתועבר לו. עם זאת, לא ניתן
- 25 ללמוד מטיוטת הצוואה שהמנוח השלים או התכוון להשלים בחייו הענקת איזה
- 26 מהנכסים לתובע. להיפך, ציון הנכסים בטיוטת הצוואה מעיד על כך שהמנוח ראה בהם
- 27 רכושו הוא ולא סבר שהבעלות באיזה מהם הוענקה כבר לתובע. לחיזוק הדברים, באותה
- 28 טיוטת צוואה מבקש המנוח להוריש לנתבע 3 את דירת ב'. הרושם המתקבל הוא שאומד
- 29 דעת המנוח באותה עת היה כי מעמד שתי הדירות בעיני המנוח היה זהה – שתייהן נמנו
- 30 על נכסיו ואת שתייהן, לתפיסת המנוח עצמו, היה בכוחו להוריש.
- 31
- 32 87. לא מצאתי שיש באישורים על תשלומי המיסים ואגרות הדיווח או בכך שהתובע נרשם כמגיש
- 33 הבקשה להיתר הבניה בדירה (נספחים ד', ז' לכתב התביעה) כדי לבסס את טענת התובע כי
- 34 הוריו התחייבו להעניק לו את דירת ב' במתנה. יש לבחון ראייה זו כחלק ממסכת הראיות ולא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 סברתי כי יש בכוחה במכלול הראיות ובפרט גרסאותיו הנוגדות של התובע, לשנות את המאזן
2 על פיו.
3
- 4 88. בכל הנוגע לדירת ב' – שוכנעתי כי הסכם המתנה שצורף על ידי התובע נועד על מנת לקבל מימון
5 ובעטיו נרשמה הערת אזהרה על דירת ב'. בחלוף השנים ולאחר השבת ההלוואה נמחקה הערת
6 האזהרה.
7
- 8 89. הסכם המתנה לא יושם ולא בוצע והרישום לא הועבר על שמו של התובע. על כן אני דוחה את
9 הטענה כי הייתה התחייבות (או מתנה סופית) של דירת ב' לתובע.
10
11
12
13
- 14 **ב. האם הוכחה התחייבות ההורים להעניק לתובע במתנה את הדירה ברחוב א'**
15
- 16 90. לטענת התובע בכתב התביעה, בשנת 2004 חווה אירוע בריאותי לאורו הבין שלא יוכל להתגורר
17 בדירת ב', בשל ריבוי המדרגות בדירה, ועדכן על כך את המנוח. לטענת התובע בהמשך לכך היה
18 סיכום חלופי בינו לבין האב כי יקבל במתנה במקום את דירת ב' את הדירה ברחוב א':
19 "39. כבר באותה העת פנה התובע למנוח והסביר למנוח כי הוא (התובע) לא יוכל לגור בדירת
20 ב' [...] לאור מגבלותיו הבריאותיות של התובע. בשל כך, ישם המנוח פגישה עם התובע ועל
21 כן נפגשו המנוח והתובע יחדיו לשיחה בחדרו של המנוח [...]. במסגרת פגישה זו הציע המנוח
22 כי התובע יקבל במתנה את דירת המדרון שברחוב א' [...], וכי דירת ב' [...] תחזור לחזקתו
23 לחזקתו של המנוח.
24 40. לפיכך, הלכה למעשה קיבל התובע דירה חליפית במתנה מהוריו [...] – את דירת המדרון
25 ברחוב א' במקום את דירת ב'.
26 41. התובע מצידו הסכים להצעת המנוח ולאחר מכן יצאו השניים מחדרו של המנוח, כאשר
27 הנתבעת 2 שהתה באותה העת במטבח.
28 המנוח והתובע סיפרו לנתבעת 2 כי התובע יקבל את דירת _____ [הכוונה לדירה ברחוב א' –
29 ת.ס.פ.] במקום דירת --- [הכוונה לדירת ב' – ת.ס.פ.] והנתבעת 2 שמחה מאוד ואיחלה לתובע
30 בהצלחה משום שחשבה שזה רעיון טוב להחליף בין הדירות". (ההדגשות במקור).
31
- 32 91. אין מחלוקת כי לא נחתם בין הצדדים הסכם מתנה המעניק את הדירה ברחוב א' לתובע.
33
- 34 92. לגרסת התובע עצמו, בשיחה זו הוחלט שלא להשלים את הענקת דירת ב', שהענקתה לתובע לא
35 הסתיימה ברישום והיא מעולם לא הגיעה למעמד מתן מתנה מוגמרת. לצד זאת, סוכם, לטענת
19 מתוך 35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 התובע, בין האב לבנו, בעל פה, שהתובע יקבל את הדירה ברחוב א'. אלא שהסכמה זו, שנערכה
2 בעל פה, אינה מקיימת אף את דרישת הכתב המינימאלית של התחייבות ליתן מתנה במקרקעין,
3 הקבועה בסעיף 8 לחוק המקרקעין, ובסעיף 5 לחוק המתנה – כפי שפורט בהרחבה לעיל – וככזו
4 אין בה כדי לחייב את עיזבון המנוח.
- 5
6 93. לביסוס טענתו בדבר אומד דעתו של המנוח באותה עת מסתמך התובע על טיוטת הצוואה משנת
7 2006 שתוארה לעיל. אולם קבלת גרסת התובע שבאותה עת התכוון האב להעניק לבנו במתנה
8 את הדירה ברחוב א' אינה משנה את התוצאה לפיה האב לא התחייב בכתב להענקת המתנה
9 ואף בחר בסופו של יום שלא להשלים את הענקת הדירה ברחוב א'.
- 10
11
12
13 94. טיוטת צוואה אינה יכולה למלא את דרישת הכתב הקבועה בסעיף 5(ב) לחוק המתנה.
14 הסתמכות על טיוטת הצוואה לקיום דרישת הכתב בהסכם מתנה בין הצדדים חותרת גם תחת
15 סעיף 8(א) לחוק הירושה, הקובע: **"הסכם בדבר ירושתו של אדם וויתור על ירושתו שנעשו**
16 **בחיוו של אותו אדם – בטלים"**.
- 17
18 95. **האם** הכחישה את גרסת התובע לפיה המנוח התחייב להעניק לו במתנה את הדירה ברחוב א'.
19 האם מסרה עדותה בעניין זה בבירור ובאופן חד משמעי. מצאתי עדותה בעניין זה מהימנה
20 (סעיף 7 לתצהיר האם; פרוט' מיום 25.1.2021, עמ' 40, שורות 14-17).
- 21
22 96. לא מצאתי שיש בצוואת האם משנת 2015, עליה הסתמך התובע, כדי לשכנע בצדקת טענות
23 התובע (לא נעלמו מעיני אף טענותיה הקשות של האם ביחס למעורבות התובע בעריכת צוואה
24 זו. פרוט' מיום 25.1.2021, עמ' 18-19). דווקא הכנסת הדירה לצוואת האם לאחר פטירת המנוח
25 מעידה כי המתנה לא הושלמה וההתחייבות בוודאי לא הייתה בלתי הדירה.
- 26
27 97. יוטעם כי אף אם היה בידי התובע להצביע על מסמך שבו עוגנה התחייבות האב להעניק לתובע
28 את הדירה ברחוב א', הרי שההורים היו רשאים לחזור בהם מן ההתחייבות, בתנאים הקבועים
29 בחוק.
- 30
31 98. **הענקת הדירה ברחוב א' לא הושלמה ולא הוצגה גם כל ראיה על ידי התובע על פעולה**
32 **משפטית אקטיבית לביצועה**.
- 33
34 99. מעדויות הנתבעים – ובמיוחד עדויות **האם** והאח **הנתבע 3**, שהיה קרוב לתובע – עולה שבשנים
35 שקדמו לפטירת המנוח חלה התקררות ביחסי התובע והמנוח, שהחלה בהמשך לסכסוך סביב
36 חניה בין רעיית התובע למנוח. מעדויות הנתבעים עולה שבמשך תקופה של כשנתיים סירב
37 התובע לבקר את האב ובין השניים התקיים נתק של ממש, שהסתיים בשנת 2013, חודשים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

1 ספורים לפני פטירת המנוח (ראן : עדות הנתבע 3, פרוט' מיום 25.1.2021, עמ' 115-117; עדות
2 האם, עמ' 32-33; סעיפים 34-38 לתצהיר האם; סעיפים 27-28 לתצהירו של הנתבע 4).
3
4 **100. הנתבע 3** העיד כי הסכסוך בין התובע לאב היה עוצמתי, וכי נדרש לשכנע את האב להסכים
5 להיפגש עם התובע, לאחר שהתובע לא הגיע לבקש את סליחה האב ביום הכיפורים. לדברי
6 הנתבע 3, גם כשניאות האב לחדש את הקשר עם התובע, נותרו היחסים צוננים וכי המנוח לא
7 רצה לתת לתובע את הדירה :

8
9 **ת:** הוא ראה אותו. הוא ראה אותו, אני הייתי הרבה מדבר אתו בשביל זה
10 **ש:** אבל הוא ראה אותו והיו בסדר.
11 **ת:** בסדר כן, אבל הוא לא, דירה לא רצה לתת לו.
12 **ש:** לא קשור לדירה. שאלתי היחסים היו בסדר.
13 **ת:** אני אגיד לך למה.
14 **ש:** כן, למה?
15 **ת:** בפירוש הוא אמר לו, שהוא לא יקבל את הדירה הזאת. שהוא נתן לו די
16 והותר כל החיים, וגם היה לו, הוא היה מסוכסך גם עם האישה, עם
17 האישה שלו
18 **ש:** איזה אישה שלו?
19 **ת:** עם ____ [הכוונה לזוגתו של התובע – ת.ס.פ.], שהוא גם כן לא יכל, הוא ממש
20 כעס עליה, והוא לא היה מוכן להשלים אתו, רק דיבר אתו. לא גילה, לא
21 גילה שום דבר, זה לא היה שטחים, שלום תמורת שטחים. זה היה
22 בהתחלה, זה היה בהתחלה, תבוא, נשלים ... ונראה מה יהיה". (ההדגשות
23 בקו – הוספו).
24 (ראו: פרוט' מיום 25.1.2021, עמ' 117, שורות 2-19).

25
26 **101.** עדויות הנתבעים בסוגיה זו, שתאמו זו לזו, מהימנות בעיני. לא השתכנעתי מגרסתו המצמצמת
27 של הנתבע, שהכחיש את הנתק וטען שהעובדה שהאב התיר לתובע להמשיך להתגורר בדירה
28 ברחוב א' באותה עת מעידה על כך שהסכסוך לא היה חמור (ראו: עדות התובע, פרוט' מיום
29 21.12.2020, עמ' 57, שורה 32; סעיף 19 לכתב התביעה).

30
31 **102.** לגרסת האם והנתבע 3, לאחר שהשלימו השניים, בשנה האחרונה לחיי המנוח פנה אליו התובע,
32 בשיחה שהתקיימה בנוכחות השניים, וביקש ממנו את הבעלות בדירה ברחוב א', בקשה לה
33 סירב האב: "אני זוכר שיחה במטבח בנוכחות ההורים שלי. --- [התובע- ת.ס.פ.] מבקש את
34 הדירה. אבא שלי אומר במפורש שלא ייתן לו" (סעיף 17 לתצהירו של הנתבע 3; עדות האם,

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

1 עמ' 25, שורה 6; עדות הנתבע 3, עמ' 118). אני נותנת אמון בגרסה זו של האם ושל הנתבע 3, על
2 אף שנוכחות הנתבע 3 באירוע לא הוזכרה מפורשות בכתבי בית הדין במסגרת הליך העזבון.
3
4 103. לא זו בלבד שהתחייבותו הנטענת של האב להענקת המתנה לא מצאה כל ביטוי בכתב, או בכל
5 ראייה חיצונית אובייקטיבית אחרת מזמן אמת, וכי מעדויות האם והנתבע 3 עולה שהאב סירב
6 לבקשתו המפורשת של התובע להעביר את הרישום בדירה על שם התובע, הרי שיש בחתימתו
7 של המנוח על יפוי כוח בלתי חוזר ביום 20.2.2013 לרישום בית משותף בדירה ברחוב א' על שמו
8 אינדיקציה ברורה וחד משמעית לכך שבשנת 2013 לא היה בכוונתו להעניק את הדירה במתנה
9 לתובע.

10
11 104. לאור כל האמור, התובע לא עמד בנטל הוכחת טענתו כי הדירה ברחוב א' הוענקה לו במתנה.
12
13
14
15

16 105. להשלמת התמונה יצויין כי כל הצדדים ומנהל העיזבון אישרו כי בעת הליכי ניהול העיזבון
17 נעשה ניסיון להגיע להסכמה בין הצדדים הקשורה גם לדירה ברחוב א', אולם הדבר לא צלח.
18 ברי כי מו"מ טרם שהבשיל אינו מחייב מי מהצדדים. בנוסף, העובדה כי נוהל מו"מ מעידה שוב
19 כי הייתה מחלוקת לגבי הדירה וכי לא הוצג מצג שהדירה הינה דירת התובע. גם התובע
20 בסיכומיו בסעיף 22 מציין כי האם ציינה בחקירה כי התחייב לתת לו את הדירה ברחוב א'
21 בתנאי שישלם את דירתו של הנתבע 3. גם הנתבע 3 וגם מנהל העיזבון אישרו זאת. על כן גם
22 לשיטתו של התובע בסיכומיו גם לאחר פטירת המנוח וגם בעת ניהול הליכי עזבונו של המנוח
23 נוהל מו"מ שלא התגבש להסכמות לגבי הקניית הזכויות בדירה ברחוב א'.

24
25 **(2) האם הוכח חוב כספי של העיזבון לתובע**

26
27 106. לטענת התובע – במסגרת הסעד החלופי לו עתר – בגין ההסכמה בינו לבין המנוח, כי הוא יקבל
28 את דירת ב', הוא זכאי גם לסעד כספי, אותו העריך בסך כולל של 500,000 ₪: בגין כספים
29 אותם שילם עבור משכנתא (כ-496,819 ₪) והוצאות שהוציא לטובת הדירה ברחוב א' (כ-
30 232,755 ₪), בניכוי 220,000 ₪ שאותם שילם המנוח בשנת 2005, ובסך הכל העריך התובע את
31 תביעתו בסך כולל של 500,000 ₪, בצירוף הפרשי ריבית והצמדה כחוק מיום הגשת התביעה
32 ועד למועד התשלום הפועל.

33
34 107. לאחר בחינת טענות הצדדים בעניין זה, דין הטענה להידחות.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

108. ראשית, משעה שנקבע כי התובע אינו זכאי לדירת ב' והוא כרך את הסעד הכספי בקביעה כי הוא זכאי לדירת ב', הרי שמבחינה דיונית דין התביעה הכספית להידחות כבר עתה, כך שניתן לא לבחון אותה לגופה.
109. שנית, התובע לא הוכיח רכיב זה לא באופן עצמאי ולא באופן של התחייבות נוספת של העיזבון כלפיו.
110. התובע לא העלה טענה כי העיזבון חב לו חובות כספיים: לא בהליכים המשפטיים בין הצדדים, ולא בפני מנהל העיזבון כחוב של העיזבון כלפיו.
111. בכל הנוגע להוצאות משכנתא – כאמור לעיל אין מחלוקת כי התובע נטל, עבור ההורים, משכנתא בסך \$ 50,000 לבניית דירת ב' עוד בשנת 2000. הוכח עם זאת, שבשנת 2005, במקביל למחיקת הערת האזהרה לטובת התובע, הוסיב המנוח לתובע סך כולל של כ-220,000 ₪. זאת, גם לשיטתו של התובע בהליך זה.
112. לטענת התובע, סך הכספים שהשיב לו המנוח בשנת 2005 קרוב לסך המשכנתא לסילוק באותה עת (ראו נספח יב' לכתב התביעה) אך אינו מכסה את מלוא הוצאותיו בגין נטילת המשכנתא. זאת, לפי הטענה, בשים לב לכספים ששולמו עד לאותו מועד (לטענת התובע, כ-74,000 ₪) ולעמלת הפרעון המוקדם שהיה עליו לשאת בה לו היה בוחר להשיב את מלוא הכספים לבנק באותה עת (ראו סעיפים 46-47 לכתב התביעה; ראו: פרוט' מיום 21.12.2020, עמ' 35 שורה 34 עד עמ' 36 שורה 9).
113. לטענת התובע הוציא מכיסו, בהסכמת המנוח, 232,755 ₪ על שידרוגים בבית ההורים ובדירה ברחוב א' (סעיף 76.4 לכתב התביעה, נספח כג' לכתב התביעה).
114. לטענת הנתבעים יש לדחות את טענות התובע מהן עולה שלעזבון המנוח חוב כלפיו. זאת מאחר שבמסגרת ההליך המשפטי בעניין חובו של הנתבע 4 לתובע טען התובע כי קיבל מהמנוח את מלוא הכספים שהוציא לטובת המשכנתא "בצירוף ריבית קטנה", ומשום שבחינת החשבוניות שצירף התובע לתביעתו מגלה שהן ברובן המוחלט הוצאות אישיות של התובע (סעיפים 59-62 לסיכומי הנתבעים).
115. בחינת טענות התובע עצמו בסיכומים שהגיש בהליכי הוצאה לפועל מול הנתבע 4 (צורפו כנספח 05-4) מעלים כי התובע לא רק שלא טען כי נותר חוב אלא ציין כי המנוח פרע את חובו אליו:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

1 יא. מצ"ב נסח הטאבו כנספח ב' לפיו ניתן לראות שהנכס רשום על שם המנוח והאם
2 [שמות הצדדים שונו לכינוי לצורך פרסום – ת.ס.פ.] וכן כי הערת האזהרה נרשמה בשנת
3 2000, עם קבלת ההלוואה לטובת הזוכה, ונמחקה בשנת 2005 עם החזרת ההלוואה
4 לזוכה.

5
6 יב. מצ"ב כנספח ג' תדפיס הבנק לפיו אותה הלוואה אפילו עם ריבית קטנה הוחזרה
7 לזוכה ביום 18.4.2015 על סך של 109,875 וביום 23.5.2015 על סך של 118,000 ₪ (שיק
8 זה ניתן לזוכה בתחילת חודש מאי 2005 והופקד זמן מה לאחר מכן).

9
10 יג. מצ"ב נספח ד' תדפיס חשבון של המנוח בבנק הפועלים בדף מספר 4 המראה את
11 החזר ההלוואה מחשבונו של המנוח.

12
13 יד. כאן המקום לציין שההלוואה על סך של 220,000 ₪ שהוחזרה על ידי אביו המנוח
14 של הזוכה, רק מראה לנו את האמון שרכשו הזוכה ואביו המנוח ז"ל האחד לשני. שכן,
15 האב המנוח החזיר את ההלוואה לזוכה בשנת 2005, אולם החזר המשכנתא באותם שנים
16 היה גורר אחריו קנס גדול של עמלת פרעון מוקדם. לכן הזוכה משלם, כפי שניתן לראות
17 מהתדפיסים שהוגשו לרשם הוצאה לפועל הנכבד, בבנק איגוד את המשכנתא מדי
18 חודש בחודשו (סך של כ- 1700 ₪ לחודש).

19
20 116. התובע מציין מפורשות בסיכומים הליכים הקודמים בהוצאה לפועל, כי הערת האזהרה נמחקה
21 כאשר המנוח החזיר לו את ההלוואה. הוא מפנה למסמכים מזמן אמת לתמיכה בטענה זו.
22 התובע שב ומציין כי ההלוואה הושבה מחשבונו של המנוח. לתובע גרסה מנומקת מדוע לא
23 נעשה פירעון מוקדם של המשכנתא – למרות החזר ההלוואה על ידי המנוח ומתוך שיקולים
24 כלכליים לטובתו. רק עתה בתביעה הנוכחית, הוא מציין כי המשך תשלום המשכנתא הוא חוב
25 של העיזבון כלפיו. מדובר בשינוי גרסה באופן חד וכאשר בהליך הקודם הסעדים שהתבקשו על
26 ידי התובע נגד הנתבע 4 התקבלו על סמך גרסה זו של התובע. די בכך על מנת לדחות את הטענה
27 כעת.

28
29 117. בכל הנוגע לטענה להוצאות שהוציא התובע לטובת הדירה ברחוב א' (כ-232,755 ₪) – התובע
30 הגיש חשבוניות. מוצג ב- 05-12 מעלה כי החשבוניות הינן עבור מוצרים אישיים, מרביתם
31 מתכלים ומתבלים משימוש ממגורים ועבור המגורים. יתרה מכך, תאריך החשבוניות מיום
32 7.3.2013 ומיום 17.2.2013 וכאשר בחשבוניות מופיע כי הן עבור האם "----- ע"י ----- [האם ע"י
33 התובע – ת.ס.פ.]."
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

118. אסמכתאות לתשלום שצירף התובע בנספח כ"ג לכתב התביעה הן משנת 2005-2007.
אסמכתאות אלה תואמות את גרסת הצדדים כולם כי החל משנת 2007 התובע התגורר בדירה
ברחוב א' ללא תשלום דמי שימוש/ דמי שכירות. חלק מהרכיבים הם רכיבים עבור שימוש אישי
במבוק והתובע לא הוכיח כיצד קם חוב של העיזבון כלפיו בגינם, דוגמת: מתקן לתליית
כביסה, מכשירי מטבח, ריהוט גן, חלוקי נחל, ריהוט וכדומה. כמו כן נכללו ללא נימוק הוצאות
עבור קופה קטנה בשיעור של 15,000 ₪ שטיבן לא הובהר.
119. בנוסף, התובע לא עמד בנטל ההוכחה שההוצאות שהוציא הוצאו לבקשת המנוח או שהן שימשו
את המנוח. או שהיה סיכום מול המנוח כי הוא רוכש את הרכיבים שפורטו על ידו והמנוח חב
לו בתשלום.
120. לא ניתן להתעלם מכך שהמנוח התיר לתובע להתגורר בדירה בבעלותו ללא עלות, משך למעלה
מ-7 שנים באופן שחסך לתובע כספים רבים. בנסיבות אלה, מתעצם נטל ההוכחה על התובע כי
ההוצאות שהוציא, שבחלקן הגדול שימשו אותו בדירתו, מהוות חוב של המנוח כלפיו. בנטל זה
לא עמד התובע.
121. כאשר לוקחים בחשבון כי ההוצאות הוצאו לשיטת התובע מרביתם עד תום שנת 2007, הרי
שהתביעה הכספית לכך ניתן לראותה כמתיישנת בחלוף 7 שנים עד לסוף שנת 2014, כאשר
התביעה הוגשה בחודש 9/2020.
122. יצויין להשלמת התמונה כי הנתבעים לא ביקשו לשנות מהסטטוס קוו של מגוריו של התובע
בדירה ברחוב א' ללא תשלום גם לאחר פטירת המנוח. האם ציינה מפורשות בתביעה הרכושית
כי התובע מתגורר בדירה ברחוב א' ללא תשלום. רק כאשר התעורר הסכסוך והגשת הבקשה
של התובע להחרגת הנכס מהעיזבון (בחודש 1/2020 בתיק העיזבון) פנו הנתבעים למנהל העיזבון
בבקשה כי התובע יפונה מהדירה וכי ישלם שכר דירה עבור מגוריו (צורף כמוצג ב-7).
123. **אשר על כן ולאור כל האמור לעיל, התובע לא הוכיח גם את התביעה הכספית מול העיזבון.**
- 3) השתק שיפוטי**
124. **הנתבעים** טוענים כי התובע הציג טענות עובדתיות סותרות והפוכות לטענותיו בהליך זה
בהליכים משפטיים קודמים, ועל כן מכוח דוקטרינת ההשתק השיפוטי, הוא מושתק מלהעלות
טענות אלה בתביעה דנן.
125. **לאחר בחינת טענות הצדדים והראיות שהוצגו על ידם, דין טענה זו להתקבל.**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

126. התובע הציג גרסאות עובדתיות סותרות לטענותיו בהליך זה באופן חזיתי ומפורש במספר הליכים שיפוטיים ובמספר אופנים והזדמנויות שונות.

127. עקרון ההשתק השיפוטי, המבוסס על עקרונות ההגינות בהליך השיפוטי ותום הלב, משתיק בעל דין מהעלאת טענות סותרות בהליכים שונים:

"הטענה בדבר השתק שיפוטי יכולה להתעורר מקום בו אחד מבעלי הדין מעלה טענות עובדתיות או משפטיות סותרות באותו הליך עצמו או בשני הליכים שונים [...] התכלית שמאחורי ההשתק השיפוטי היא למנוע פגיעה בטוהר ההליך השיפוטי ובאמון הציבור במערכת המשפט וכן להניא מפני ניצולם לרעה של בתי המשפט [...] בעוד שתורת ההשתק מכוח מצג מתמקדת בצדדים ובמערכת היחסים ביניהם, הרי הדגש בהשתק השיפוטי הינו על היחס בין בעל הדין לבין בית המשפט. מכך אף נובע שתחולתו של ההשתק השיפוטי אינה מוגבלת למצב דברים בו מדובר באותם מתדיינים בהליך הראשון ובהליך המאוחר [...] זאת ועוד, טענה בדבר השתק שיפוטי יכולה לעלות בלא קשר לנושא המשפטי המהותי העומד על הפרק".

(ראו: רע"א 4224/04 בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים בע"מ, פ"ד נט (6) 625, 633 (8.12.2016)).

טענות התובע בהליכים המשפטיים מול הנתבע 4

128. בסיכומים שהוגשו על ידי התובע בהליכים בהוצאה לפועל מול הנתבע 4 ביום 12.7.2015 (צורף כמוצג 0-4) בסעיף 77 הוא מפרט גירסה עובדתית עשירה בפרטים ובנתונים – התומכת אחת לאחת בטענות הנתבעים בתביעה הנוכחית לגבי דירת ב': קרי כי בשנת 2000 ניתנה הלוואה מהתובע למנוח לצורך עבודות בניה בדירת ב' ובעטיה של הלוואה זו נרשמה הערת אזהרה על דירת ב' ועם השבת הלוואה הערת האזהרה נמחקה. במסגרת הסיכומים בהוצאה לפועל מצייין התובע מפורשות כי:

"ו. באותה תקופה אביו המנוח של הזוכה לא יכול היה לקחת הלוואה, בגלל שהיה חייב כספים לבנק איגוד ו/או בנק דיסקונט.

ז. אביו המנוח של הזוכה ביקש מהזוכה, שכל חייו היה שכיר ולכן יכול היה לקבל הלוואה, כי הזוכה ייקח הלוואה על סך של 220,000 ₪ לצורך עבודות בניה בנכס הידוע כגוש --- חלקה --- (בנייה של דירת מזרון שעד היום העבודה לא הסתיימה בה והנכס לא ראוי למגורים).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

1
2 ח. הזוכה לקח הלוואה בשנת 2000 על סך של 220,000 ₪ שהיו שווים ערך ל \$50,000
3 (ארה"ב).

4
5 ט. אביו המנוח של הזוכה החזיר לו את ההלוואה בשנת 2005.

6
7 י. מצ"ב המסמך עם תנאי הלוואה שבו מפורטים הגוש והחלקה שבגינה ניתנה
8 ההלוואה וסכומה על סך של 220,000 ₪ כנספח א'.

9
10 יא. מצ"ב נסח הטאבו כנספח ב' לפיו ניתן לראות שהנכס רשום על שם המנוח והאם
11 [שמות הצדדים שונו לכינוי לצורך פרסום – ת.ס.פ.] וכן כי הערת האזהרה נרשמה בשנת
12 2000, עם קבלת הלוואה לטובת הזוכה, ונמחקה בשנת 2005 עם החזרת הלוואה
13 לזוכה.

14
15 יב. מצ"ב כנספח ג' תדפיס הבנק לפיו אותה הלוואה אפילו עם ריבית קטנה הוחזרה
16 לזוכה ביום 18.4.2015 על סך של 109,875 וביום 23.5.2015 על סך של 118,000 ₪ (שיק
17 זה ניתן לזוכה בתחילת חודש מאי 2005 והופקד זמן מה לאחר מכן).

18
19 יג. מצ"ב כנספח ד' תדפיס חשבון של המנוח בבנק הפועלים בדף מספר 4 המראה את
20 החזר הלוואה מחשבונו של המנוח.

21
22 יד. כאן המקום לציין שהלוואה על סך של 220,000 ₪ שהוחזרה על ידי אביו המנוח
23 של הזוכה, רק מראה לנו את האמון שרכשו הזוכה ואביו המנוח ז"ל האחד לשני. שכן,
24 האב המנוח החזיר את הלוואה לזוכה בשנת 2005, אולם החזר המשכנתא באותם שנים
25 היה גורר אחריו קנס גדול של עמלת פרעון מוקדם. לכן הזוכה משלם, כפי שניתן לראות
26 מהתדפיסים שהוגשו לרשם הוצאה לפועל הנכבד, בבנק איגוד את המשכנתא מדי
27 חודש בחודשו (סך של כ- 1700 ₪ לחודש).

28
29 טו. קרי, אביו המנוח של הזוכה, סמך על הזוכה, שימשיך וישלם את המשכנתא על
30 נכס שלא שייך לזוכה ולא דאג לסילוק המשכנתא על מנת לא לחייב את בנו בעמלת
31 הפרעון המוקדם. [...]."

32
33
34 129. ויודגש התובע בסיכומים מטעמו בהוצאה פועל מדגיש ומציין (סעיף 77(י"א)) כי דירת ב' רשומה
35 על שם המנוח ועל שם האם, וכי הערת האזהרה נרשמה בשנת 2000 לאור מתן הלוואה על ידו

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 לאב, ונמחקה בשנת 2005 לאחר שהכספים הוחזרו לו. יתרה מכך, התובע מצרף מסמכים
2 אובייקטיביים עליהם הוא מסתמך להוכחת טענותיו. מסמכים אלה תומכים בטענות הנתבעים
3 כעת.
4
- 5 130. התובע בסיכומים בהוצאה לפועל מציין כהאי לישנה: "אביו המנוח של הזוכה, סמך על הזוכה,
6 שימשיך וישלם את המשכנתא על נכס שלא שייך לזוכה". בסיכומים בהוצאה לפועל בהליכים
7 מול הנתבע 4 טען התובע כי דירת ב' אינה שייכת לו, וכעת טוען גרסה הפוכה.
8
- 9 131. קיימת חשיבות רבה לכך שאין מדובר רק באישור של גרסה על ידי התובע באופן כללי אלא
10 בהצגת גרסה מנומקת, מפורטת, עשירה בפרטים ובנתונים המלווה במסמכים אובייקטיביים
11 בזמן אמת לתמיכה בגרסתו של התובע שם. על כן הצהרה כעת הפוכה מההצהרות בהליכים
12 מול הנתבע 4 מקבלת משנה תוקף של השתק שיפוטי.
13
14
15
- 16 132. התובע לא טען בהוצאה לפועל כי דירת ב' ניתנה לו במתנה. הוא לא טען כי בהמשך דירת ב'
17 הוחלפה בדירה ברחוב א'. גרסה זו שעומדת בסתירה לטענות העובדתיות שהועלו על ידו
18 בהליכים המשפטיים מול הנתבע 4 – נטענה רק כעת לראשונה בתביעה זו והיא בסתירה לטענות
19 שהעלה התובע בהליכים המשפטיים מול הנתבע 4.
20
- 21 **טענות התובע בתביעה הרכושית של הנתבעת 2**
- 22
- 23 133. בתביעה הרכושית של הנתבעת 2 היא עתרה מפורשות לקבוע כי יש לה מחצית מהזכויות בדירה
24 ברחוב א'. יוזכר כי דירת ב' הייתה רשומה על שם הנתבעת 2 ועל שם המנוח בחלקים שווים.
25
- 26 134. התובע הסכים לעתירות האם במלואן.
27
- 28 135. **בתביעה הרכושית של הנתבעת 2** הגיש התובע ביום 9.2.2014 את ההודעה הבאה (ראו: מוצג
29 **ב-02**):
30 "בהתאם להחלטת כב' בית המשפט מיום 31.12.2013 אני הנתבע 3, --- [הכוונה לתובע-
31 ת.ס.פ.], מודיע בזאת לכבוד בימ"ש כי אינני מתנגד לאמור בתביעת אמי גב' ---- ומאשר
32 בהודעה זאת כי תביעתה מוצדקת ויש לקבלה ככתבה וכלשונה.
33 אימי (התובעת) הייתה לאורך כל השנים, ועד יום מותו, לצידו של אבי ---- ז"ל בטוב וברע
34 ועל כן יש להיענות לתביעתה במלואה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 אני מאשר כי אין לי כל התנגדות מכל סוג שהוא לקבלת התביעה ומביע את בזאת את
2 הסכמתי לקבלת התביעה ככתבה וכלשונה ובמלואה" (ההדגשות במקור).
- 3
4 136. לתמיכה בהודעה זו צורף תצהיר מיום 30.1.2014 ובה ציין **התובע** שוב כי הוא מבקש לקבל את
5 תביעת האם ככתבה וכלשונה ובמלואה.
- 6
7 137. בתביעה הרכושית של הנתבעת 2 טענה האם כי כלל רכוש ההורים שייך לה ולמנוח בחלקים
8 שווים. האם התייחסה מפורשות לדירת המחלוקת ברחוב א' בכתב התביעה בצינה "דירה
9 ברחוב זר... בה מתגורר הנתבע 3 מזה 7 שנים, בה למנוח 100% זכויות רשומות. **התובעת תטען**
10 **כי על בית המשפט להצהיר כי מגיע לה מחצית מהזכויות בדירה זו**" (ראו מוצג: 1-0, בסעיף
11 12). קרי לא יכולה להיות מחלוקת כי העתירה לגבי הדירה ברחוב א' לרבות מגוריו של התובע
12 בדירה הייתה ברורה ונהירה.
- 13
14 138. **בעת חקירתו של התובע** בתביעה הרכושית של הנתבעת 2, כאשר התובע נשאל לגבי מטרותו
15 בתביעה הרכושית של הנתבעת 2, הוא השיב ברורות כי אין לו עניין ברכוש של האם, ויש לו בו
16 חלקים קטנים:
- 17
18 "ש. מי אמר לך שכל המטרה היא פשוטה לרשת גם את האמא שלכם וגם את רוב העיזבון
19 של האבא שלכם באמצעות האמא שלכם ולהשאיר את אחותך ואחיך ללא כלום?
20 ת. מה שאמרת זו ספקולציה שאין לה אחיזה במציאות. אמי תעשה מה שהיא רוצה ותיתן
21 למי שהיא רוצה הוא מסודר וגם היא מסודרת שתיתן למי שהיא רוצה.
22 [...]
- 23 ת. אמי תיתן למי שהיא רוצה טבעי שהבן יילך עם האמא ולא ההיפך, אין לי עניין ברכוש
24 של אמי יש לי חלקים קטנים". (ההדגשות – הוספו).
- 25 (ראו: פרוט' מיום 7.9.2015 בתביעה הרכושית של הנתבעת 2, עמ' 10, שורות 9-19, צורף גם
26 כמוצג ב-3).
- 27
28 139. בהסכמות שאושרו כפסק דין בתביעה הרכושית של הנתבעת 2, התובע נכח בדיון והסכים
29 מפורשות כי התביעה תתקבל ללא צו להוצאות, וכי יינתן פסק דין הצהרתי הקובע שיתוף בין
30 האם למנוח בכל הנכסים שנצברו לשניהם ממועד הנישואים ועד לפטירתו. צוין מפורשות
31 בהסכמה שאושרה כפסק דין כי חלוקה זו תהיה לגבי נכסים הרשומים רק על שם האם והן על
32 נכסים הרשומים רק על שם המנוח. צוין כי נכסים הרשומים על שם המנוח והאם יתחלקו
33 בהתאם לאופן הרישום.
- 34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

140. העולה מכך – כי גם הדירה ברחוב א' – שצויינה מפורשות בתביעה – נקבעה כמשותפת לאם ולמנוח בהסכמתו של התובע, וכי דירת ב' שהייתה רשומה על שם המנוח ועל שם האם נכללה גם היא בהסכמה זו - בהסכמתו של התובע.
141. לכך יש להוסיף כי בסעיף 4 להסכמות בתביעה הרכושית של הנתבעת 2 נקבע כי:
"ככל שיש מחלוקת בין הצדדים לגבי נכס ספציפי, מנהל העיזבון יבחן את הדברים ובמידת הצורך יוכל מנהל העיזבון להגיש בקשה למתן הוראות. כמובן, שבאם מי מהצדדים חפץ להגיש הליך נוסף בעניין זה, יוכל גם הוא להגיש הליך כדין". עד לחודש 1/2020 ורק לאחור ששאר הצדדים הגיעו להסכמות למורת רוחו של התובע, ולאחר שהסכסוך בינו לבין האם התעצם, לא העלה התובע כל טענה לגבי הדירות לא בפני מנהל העיזבון ולא בפני בית המשפט.
142. לא ניתן להתעלם מכך שטענות התובע לבעלות בדירות הועלתה בשלב מאוחר מאד של הליכי ניהול העיזבון ולאחר שבמשך שנים הציג התובע בפני בית המשפט גרסה הסותרת באופן חזיתי את גרסתו בתביעה דנן.
143. בעדות התובע בתביעה אישר שבמסגרת הליכי שיתוף הרכוש בין האם למנוח – בהם תמך התובע באם והיה גורם דומיננטי בניהול ההליך המשפטי שניהלה – טען כי הדירות נשוא המחלוקת בתביעה זו שייכות לאם ולמנוח בחלקים שווים.
144. התובע הסביר התנהגותו זו בכך שהסתמך על הסכמת האם שתעביר לו את חלקיה בדירה ברחוב א' בעתיד במסגרת צוואה של האם תבדל"א: "עכשיו שימי לב, לא, לא, אני רוצה לעצור אותך. זה מ-13.11.2013 [...] יפה. לי ולאמא ול—[הכוונה לנתבע 3 – ת.ס.פ.] היו סיכומים [...] אמא שלי כתבה צוואה [...] שבה היא מורישה לי את כל החלקים שלה באותה דירה שאת מדברת עליה" (ראו: פרוט' מיום 21.12.2020, עמ' 12 שורה 33 עד עמ' 13 שורה 7).
145. אולם גם גרסה זו עומדת בניגוד לגרסתו בתביעה הרכושית של הנתבעת 2. יתרה מכך, לא הוצג כל סיכום בין התובע, לאם ולנתבע 3 הקובע הסדרים לגבי הדירה ברחוב א'.
146. לכך יש להוסיף כי גרסת התובע כי הוא ציפה כי אימו תוריש לו את הדירה ברחוב א', חותרת תחת הטענה המהותית והבסיסית של התובע בהליך זה כי הדירה ברחוב א' ובהמשך דירת ב' כבר ניתנו לו בעבר במתנה עוד בחיי המנוח.
147. בסיכומיו נסמך התובע על הסכמה נטענת בינו לבין האם והנתבע 3 – שלפי הטענה שיקפה גם את רצון המנוח לפני מותו – ממנה התנערו האם והנתבע 3, ושהובילה אותו להגשת התביעה: "אם הייתה הנתבעת 2 בתום לב (וכפי שגם רצה המנוח טרם מותו) וכפי שסוכם בין הנתבעים 2-3 [האם והנתבע 3] ובין התובע בשנת 2015, הרי שבמסגרת חלוקת העיזבון היה הנתבע

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

1 מקבל את זכויות האם והנתבע 3 בדירה בא' אגב ירושה (האם בעלת 75% מהזכויות בדירה
2 בא') והתובע היה מסדיר את 6.25% של הנתבעים 4 ו-5" (סעיף 3 לסיכומי התובע). גם עמדה
3 זו עומדת בניגוד לעמדה אפילו בהליך זה – שהרי אם הדירה ברחוב א' שייכת לתובע כבר
4 והתקבלה במתנה מדוע על התובע להסדיר את חלקם של הנתבע 4 והנתבעת 5 בשיעור של
5 ירושתם בעיזבון המנוח?

6
7 148. ברוח דומה העיד התובע כי ציפה שאמו תכבד את ההבנה המשפחתית ותעניק לו את הדירה
8 ברחוב א' במסגרת חלוקת הרכוש המשפחתי:

9 "13 שנה גרתי בבית הזה, הבית הזה ניתן לי, כולם סתמו את הפיות שלהם, אף
10 אחד לא פצה פה, שתיקה פירושה כהודיה. אמא שלי לא דיברה מילה ולא, אני
11 לא מדבר על האחים שלי, אני מדבר על אמא. האמא שלי פה היא הדבר
12 הדומיננטי. אף אחד לא פצה פה. אמא שלי עוד כתבה לי צוואה שהבית הזה ילך
13 אלי. אבא שלי כתב צוואה שהבית הזה שייך לי בתנאים של תשלום משכנתא ה-
14 25 אלף דולר שהובטחו לי זה יהיה חלק מהדירה הזאתי, לא הייתי צריך את זה.
15 ברגע שעשו פעולה מסוימת בנושא העיזבון, שהחליטו, שהחליטו לבוא ולחלק
16 את העיזבון בנקודת הזמן הזאת הגשתי את התביעה. ואם ב-2013 כשאבי נפטר
17 הייתי, הייתה אמא שלי באה אלי ואומרת לי --- זה לא שלך, באותה נקודת זמן
18 הייתי פותח הליך, לא הייתי מחכה. פשוט הרדימו אותי" (ראו: פרוט' מיום
19 21.12.2020, עמ' 9 שורות 16-26).

20
21 149. אין בידי לקבל טענות אלה. ראשית הטענה כי "הרדימו את התובע" הינה טענה שלא יכולה
22 להתקבל לאור מעורבותו הרבה של התובע בתביעה הרכושית של האם, גם לשיטתו. שנית, האם
23 מעולם לא הציגה משפטית מצג כי הדירה ברחוב א' שייכת לתובע. הדבר לא נכתב באף צורה
24 שהיא אלא הפוך תוך שהיא מציינת כי התובע אמנם מתגורר בדירה ללא תשלום. התובע לא
25 הביא כל ראיה אחרת מזמן אמת המעידה על סיכום עם האם בנושא זה.

26
27 150. האח הנתבע 3 העיד שבתקופה שקדמה להגשת התביעה הפעיל התובע לחץ על האם להעביר לו
28 את הזכויות בדירה, באופן שהוביל בהמשך לקרע בין האם לתובע: "ידעתי שהוא מאד רוצה
29 שאמא שלי תתן לו את הדירה בא'. הוא לא הסכים לקבל 'לא', הוא לא כיבד את אמא שלי
30 ומכאן התפתח הקרע ביניהם. הייתי עד לכך שהוא מדבר אליה לא יפה, צועק, מבקר, משתלט
31 ופוגע בה מאד" (סעיפים 5-6 לתצהירו של הנתבע 3).

32
33 151. גם התנהלות זו – עליה העידו הנתבע 3, האם ומנהל העיזבון – תומכת בטענה כי התובע הציג
34 עד עתה מצג כי הוא חפץ שהאם תתן לו את הדירה ברחוב א' אך לא הציג מצג כי הדירה כבר
35 שלו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1
2 152. אשר על כן ולאור כל האמור התובע הציג טענות עובדתיות סותרות בהליכים משפטיים אחרים
3 בין הצדדים. מצגים אלה היו בהליכים שונים ובהזדמנויות שונות. טענותיו שם בזמן אמת,
4 תומכות בטענות הנתבעים בתביעה זו. אין מקום לאפשר לו כעת לשנות באופן סותר את
5 טענותיו, על בסיסן גם קיבל סעדים משפטיים בהם חפץ.
6
7 153. התנהלות התובע אינה יכולה להתקבל גם בשל כללי תום הלב בניהול הליך משפטי. אין מדובר
8 בעניין חד פעמי אלא בהצהרות נוגדות במספר הליכים שיפטיים. מדובר בהצהרות נוגדות
9 להצהרות בהליך הנוכחי הנוגעות לבסיס המחלוקת בין הצדדים. הדבר שקול לחוסר תום לב
10 דיוני. כפי שצוין בבג"ץ 10172/09 פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי תל אביב ואח' (17.6.2010)
11 (פיסקה 4 לפסק דינו של כב' השופט הנדל): "אציין מבלי לחדש, כי ככלל, על צד העותר לסעד
12 מבית המשפט מוטלת חובה של תום לב דיוני ושל טוהר ההליך השיפוטי". העולה מכך אין
13 כי לאפשר לתובע להנות מטענותיו הסותרות בהליכים המשפטיים השונים בין הצדדים, בפרט
14 כאשר טענות אלה שירתו אותו בעבר לצורך ניהול אותם הליכים.
15
16 154. על כן עיקרון ההשתק השיפוטי ועקרון תום הלב תומכים כחלק ממארג השיקולים הכולל
17 בדחיית התביעה. יודגש, אין מדובר בשיקול מכריע אך בהחלט בשיקול בעל משקל רב.
18
19
20
21
22 **4) שיהוי**
23
24 155. לא ניתן להתעלם מהשיהוי הרב שבהגשת התביעה, המייצר חוסר איזון בין התובע לנתבעים
25 באופן שאינו מתיישב עם עקרון תום הלב הדיוני.
26
27 156. עלת התביעה מבוססת על הסכם מתנה משנת 2000, ומכאן שהתביעה הוגשה קודם
28 להתיישנותה מכוח ההלכה הקובעת כי "יש לראות בתובענה לאכיפת חיוב חוזי שעניינו הענקת
29 זכות אובליגטורית במקרקעין מוסדרים כתביעה במקרקעין שעליה חל סעיף 25(2) לחוק
30 ההתיישנות, כלומר תקופת התיישנותה עומדת על עשרים וחמש שנים" (ע"א 6766/11 חג'אזי
31 נ' חג'אזי (23.6.2013), פסקה 12).
32
33 157. ואולם, הגם שעילת התביעה לא התיישנה, היא הוגשה בשיהוי רב מאד, כשמאז פטירת המנוח
34 בשנת 2013 ועד להגשת התביעה בשנת 2020 התקיימו הליכים בין הצדדים בהם נמנע התובע
35 מהעלאת טענת לבעלות באיזו משתי הדירות.
36

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

158. שיהוי זה גרם נזק ראייתי רב (גם לתובע עצמו) בעיקר מאחר והתביעה לא הוגשה בחיי המנוח. אולם גם שיהוי מהגשת התביעה בסמוך לפטירת המנוח ועת הוגשו ההליכים המשפטיים בין הצדדים מקשה על בירור התובענה עבור כל הצדדים ויוצר גם מצג של אי העלאת טענה לגבי זכויות נטענות בעיזבון (ומצטרף לסוגיית ההשתק).

159. דוקטרינת השיהוי מאפשרת לבית המשפט שיקול דעת בקיצור התקופה שבה ניתן לנקוט הליכים משפטיים בהתבסס על עקרונות צדק והגינות בהליך המשפטי:

9 **"בניגוד לדיני ההתיישנות המחילים כללים פורמאליים הנקבעים בחוק,**
10 **דוקטרינת השיהוי משאירה בידי בית המשפט שיקול דעת על פי נסיבותיו של**
11 **העניין [...] ומאפשרת לו לקצר את התקופה שבה ניתן לנקוט הליכים משפטיים**
12 **באותם מקרים שבהם הדבר נדרש מטעמים של צדק והגינות כלפי הנתבע.**
13 **אכן, בדוקטרינת השיהוי ייעשה שימוש בהליכים אזרחיים במקרים חריגים**
14 **בלבד, בשל השלכות שיש לה על הציפיות של התובע למימוש זכויותיו בגדר**
15 **תקופת ההתיישנות וכן הפגיעה בזכות למימוש סעדים וחסימת הגישה לערכאות**
16 **[...]. למעשה, פסיקתו של בית משפט זה התמקדה בשני טעמים לקבלתה של**
17 **טענת שיהוי בהליך אזרחי – יצירת מצג בדבר זניחת זכות התביעה של התובע**
18 **ושינוי מצבו של הנתבע לרעה בשל הפגיעה ביכולתו להוכיח את טענותיו, ובצד**
19 **התחשבה גם בשאלת תום לבו של התובע [...] עוד נקבע בפסיקה כי במסגרת**
20 **שיקול דעתו יבחן בית המשפט את מערכת היחסים בין הצדדים, את אופייה של**
21 **הזכות הנתבעת, את האינטרס הציבורי העומד על הפרק ואת משך השיהוי"**
22 **ראו: ע"א 4352/15 קורן נ' הראל (02.08.2017), פסקאות 49-50.**

160. בענייננו הגיש התובע את תביעתו שנים לאחר שנקצבו במסגרת הליך העזבון בין הצדדים מועדים להעלאת טענות ספציפיות נגד העיזבון (ראו החלטות מיום 19.10.2015 במסגרת התביעה הרכושית של הנתבעת 2 בעת פסק הדין שאישר את הסכמת הצדדים, 6.5.2018 החלטה במסגרת בקשה 37 בתיק ניהול העיזבון ת"ע 15-04-32966). בהסכמות הצדדים שאושרו כפסק דין בתביעה הרכושית של הנתבעת 2 עוד ביום 19.10.2015, כ-5 שנים טרם שהוגשה התביעה דן, צויין מפורשות כי ככל שיש מחלוקת לגבי נכס ספציפי הדברים ייבחנו על ידי מנהל העיזבון וכן שאם מי מהצדדים חפץ להגיש הליך נוסף, יוכל להגיש הליך.
לא זו אף זו. ביום 16.7.2018 נדחתה בקשתו של הנתבע 4 בת"ע 15-04-32966 להארכת מועד להגשת תביעה נגד העיזבון, לה התנגד התובע נחרצות.

161. התובע לא העלה טענה להחרגת נכס מהעיזבון כלפי העיזבון לא לאחר פטירת האב, לא טרם הגיעו הצדדים להסכמות בתביעה הרכושית של הנתבעת 2 ולא לאחר מינוי מנהל העיזבון. יתרה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29337-09-20 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

- 1 מכך, לכך יש להוסיף כי הוא הציג מצגים הפוכים לטענות אותן טען בהליך זה. במצב זה ניתן
2 לראות את התובע כיוצר מצג הזונח את זכות התביעה שלו לגבי החרגת נכסים מהעיזבון.
3
- 4 162. לכך יש להוסיף כי הנתבעים כולם ובפרט האם, שתביעתה הרכושית התקבלה בעידודו
5 ובהסכמתו הנחרצת של התובע, שינתה מצבה לרעה מאחר ובחלוף הזמן (הרב מאוד משנת
6 2000) ולאור פטירת המנוח נוצר קושי בהתמודדות עם טענות התובע.
7
- 8 163. את השיהוי בהליך זה יש לראות גם בראי הסכסוך בין הצדדים וגם בפרקי הזמן המשמעותיים
9 בהם נמנע התובע מנקיטת הליך משפטי בנושא זה:
10 שיהוי משנת 2005 לאחר שלטענתו חל שינוי בהסכמות הצדדים אולם הוא לא בא לידי ביטוי
11 בזמן אמת בהעברת הזכויות או העלאת ההסכמות המשפטיות על הכתב;
12 שיהוי בהגשת תביעה עד לאחר פטירת האב למרות שרוב טענותיו הן נגד ומול המנוח;
13 שיהוי באי העלאת טענה זו לאחר פטירת המנוח בהליכים המשפטיים הקודמים בין הצדדים;
14 יצירת מצג מול הנתבעים כי אין לו טענות לגבי החרגת נכס מהעיזבון וזאת במשך שנים ארוכות
15 ובפרט מאז הסכמות הצדדים בפסק הדין בתביעה הרכושית של הנתבעת 2.
16
- 17 164. השיהוי בענייננו הוא משמעותי ובעל משקל רב – דיונית ומהותית. כאשר מתווסף השיהוי
18 למצגים הפוכים שהוצגו על ידי התובע כאמור לעיל בהליכים משפטיים קודמים וכאשר
19 מתווסף השיהוי ליצירת מצג של התובע כי הוא אינו מעלה טענות כי יש להחריג נכס מעיזבון
20 המנוח – מקבל השיהוי משמעות רבה.
21
- 22 165. עם זאת יודגש, כי אין מקום לדחיית התביעה אך ורק בשל השיהוי גם אם הוא משמעותי.
23 סוגיית השיהוי בהליך זה מתווספת למרקם הראייתי הכולל ומתווספת בעיקר לנושא
24 השתק השיפוטי של התובע ויש לראותה כחלק ממכלול זה.
25
26
- 27 ה. סיכום
- 28
- 29 166. אשר על כן ולאור כל האמור לעיל התובענה נדחית על כל רכיביה.
- 30
- 31 167. הוצאות ההליך – לאחר בחינת תוצאות ההליך, מתן 44 החלטות, קיומו של דיון קד"מ ושני
32 דיוני הוכחות אני מורה כי התובע באמצעות עיזבונו ישא בהוצאות ההליך באופן הבא:
33 הוצאות הנתבעים 2-5 (כולם יחדיו) – 29,250 ₪.
34 הוצאות מנהל העיזבון – סך של 17,550 ₪.
35 ההוצאות ישולמו בתוך 30 יום, ולא – יישאו הפרשי ריבית והצמדה כדין.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 20-09-29337 פלוני נ' מנהל עיזבון המנוח ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8

168. פסק הדין מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.

169. המזכירות תסגור את התיק.

ניתן היום, ט"ו אלול תשפ"א, 23 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.

תמר סנונית פורר, שופטת

9
10
11
12
13
14
15